

25 Οκτωβρίου, 1990

[ΣΤΥΛΙΑΝΙΔΗΣ, Δ/στής]

ΑΝΑΦΟΡΙΚΑ ΜΕ ΤΟ ΑΡΘΡΟ 146 ΤΟΥ ΣΥΝΤΑΓΜΑΤΟΣ

ΧΡΙΣΤΟΔΟΥΛΟΣ Α. ΓΙΑΛΛΟΥΡΟΣ,

Αιτητής,

v.

ΣΥΜΒΟΥΛΙΟΥ ΑΠΟΧΕΤΕΥΣΕΩΝ ΛΕΥΚΩΣΙΑΣ,

Καθ' ου η αίτηση.

(Υπόθεση Αρ. 494/90).

-
- Οργανισμοί Δημοσίου Δικαίου — Συμβούλιο Αποχeteύσεων Λευκωσίας — Απόφαση του Συμβουλίου Αποχeteύσεων Λευκωσίας για απομάκρυνση του Γενικού του Διευθυντή και αναστολή των καθηκόντων του για ορισμένη χρονική περίοδο προς διευκόλυνση των διεξαγομένων ερευνών, αναφορικά με τη διάπραξη του αδικήματος της υποκλοπής τηλεφωνικών συνδιαλέξεων επί υπηρεσιακών θεμάτων — Κατά πόσο το αδίκημα που διαπράχθηκε ήταν ποινικό ή πειθαρχικό — Κατά πόσο οι μαγνητοταινίες αποτελούσαν αποδεικτική μαρτυρία για απόδειξη του αδικήματος. — Απόρρητο επικοινωνίας — Διασφάλιση δικαιώματος ιδιωτικής ζωής — Δημόσιο συμφέρον — Κατά πόσο το Συμβούλιο είχε εξουσία να λάβει την προσβαλλόμενη απόφαση — Εφαρμοστέες αρχές. 5
- Γενικός Εισαγγελέας της Δημοκρατίας — Ποίος ο θεσμός του Γενικού Εισαγγελέα και ποιές οι εξουσίες του — Σύνταγμα, Άρθρο 113 — Οι εξουσίες του αναφορικά με ποινικές διώξεις καθορίζονται στην παρ. 2 του Αρθρου 113 του Συντάγματος. 15
- Αίτηση Ακυρώσεως — Έννομο συμφέρον — Υπάλληλοι — Σύνταγμα — Άρθρο 146.2 — Κατά πόσο η αφαίρεση ή ο περιορισμός των καθηκόντων δημοσίου υπαλλήλου ή υπαλλήλου οργανισμού δημοσίου δικαίου, αποτελεί παραβίαση κεκτημένου δικαιώματος έμπρακτης άσκησης των καθηκόντων της θέσης του. 20
- Διοικητική πράξη — Εκτελεστή — Κύριο στοιχείο της είναι η άμεση παραγωγή έννομου αποτελέσματος που συνίσταται στη δημιουργία, 25

τροποποίηση ή κατάλυση νομικής κατάστασης δηλαδή δικαιωμάτων και υποχρεώσεων διοικητικού χαρακτήρα του διοικουμένου — Εσωτερικά διοικητικά μέτρα δε συνιστούν εκτελεστή διοικητική πράξη.

- 5 Γενικές Αρχές Διοικητικού Δικαίου — Αρχή της Φυσικής Δικαιοσύνης — Κανόνες εφαρμογής της — Δικαίωμα ακρόασης — Πειθαρχικές διαδικασίες — Εφαρμοστές αρχές.

- 10 Αίτηση ακυρώσεως — Λόγοι ακυρώσεως — Υπέρβαση ή κατάχρηση εξουσίας — Αποτελεί λόγο ακυρώσεως — Το βάρος αποδείξεως ότι η Διοίκηση ενήργησε με υπέρβαση ή κατάχρηση εξουσίας βρίσκεται στους ώμους του αιτητή ο οποίος πρέπει να αναφέρει συγκεκριμένα και ρητά στοιχεία που συνιστούν την κατάχρηση εξουσίας — Υποκειμενική και αντικειμενική θεώρηση — Εφαρμοστές αρχές.

- 15 Γενικός Ελεγκτής της Δημοκρατίας — Ποίος ο θεσμός και ποιές οι εξουσίες του — Κεφάλαιο II του Μέρους VI — Άρθρα 115, 116 και 117 του Συντάγματος — Οι οργανισμοί δημοσίου δικαίου υπόκεινται στον έλεγχό του, σύμφωνα με τη σχετική νομοθεσία.

- 20 Διοικητική πράξη — Αιτιολογία — Μπορεί να συμπληρώνεται από τα στοιχεία του φακέλου.

- 25 Εμνηνεία — Εμνηνεία νόμων — Άρθρο 19 του περί Εμνηνείας Νόμου, Κεφ. 1 — Κατά πόσον η εξουσία διορισμού που παρέχεται δυνάμει νόμου σε οποιοδήποτε πρόσωπο ή δημόσια αρχή, συμπεριλαμβάνει και την εξουσία για τερματισμό του διορισμού — Εφαρμοστές αρχές.

- 30 Λέξεις και Φράσεις — "Διαθεσιμότητα" και "αργία" — "Δυνητική αργία" στη νομική τάξη της Ελλάδας.

Λέξεις και Φράσεις — "Suspend" στο Άρθρο 19 του περί Εμνηνείας Νόμου, Κεφ. 1.

- 35 Ο αιτητής, Γενικός Διευθυντής του Συμβουλίου Αποχετεύσεων Λευκωσίας, παρακολούθησε και ηχογράφησε σε μαγνητοταινίες τηλεφωνικές συνδιαλέξεις που γίνονταν από το υπηρεσιακό τηλέφωνο του Εκτελεστικού Μηχανικού του Συμβουλίου, χωρίς τη συγκατάθεση ή γνώση του Συμβουλίου ή του Εκτελεστικού Μηχανικού ή των προσώπων που συνδιαλέγονταν τηλεφωνικά μέσω του τηλεφώνου αυτού. Η πράξη αυτή εστόχευε στην ανακάλυψη ανωμαλιών και/ή ατασθαλιών στα έργα του Συμβουλίου και/ή παραλείψεων και/ή κακής εκτέλεσης των έργων από εργολάβους και σύμφωνα με την εκδοχή του αιτητή έγινε στην εκτέλεση των καθηκόντων του, για

την προστασία των συμφερόντων του Συμβουλίου.

Στις 9.10.89, ο αιτητής παράδωσε στον Πρόεδρο του Συμβουλίου σφραγισμένο φάκελο με την εμπιστευτική έκθεση αναφορικά με τα διάφορα έργα που εκτελούνταν για το Συμβούλιο με την εργοδότηση εργολάβων και ταυτόχρονα τον πληροφορούσε για τους λόγους που τον ώθησαν στη μαγνητοφώνηση των συνδιαλέξεων μεταξύ του Μηχανικού και άλλων προσώπων σχετικά με τα πιο πάνω θέματα. Ο φάκελος παραδόθηκε στην Αστυνομία στις 25.1.90.

Λόγω του σάλου που δημιουργήθηκε, ο αιτητής κλήθηκε σε συνεδρία του Συμβουλίου ημερ. 14.6.90 και παραδέχτηκε την επέμβαση στο υπηρεσιακό τηλέφωνο του Εκτελεστικού Μηχανικού, την ηχογράφηση των συνδιαλέξεων και την ύπαρξη των μαγνητοταινιών.

Το Συμβούλιο αποφάνθηκε ότι η πράξη του αιτητή αποτελούσε αδίκημα που το παραδέχτηκε και δε χρειαζόταν περαιτέρω έρευνα. Στη συνέχεια ζητήθηκε νομική συμβουλή από το δικηγόρο του Συμβουλίου και από το Βοηθό Γενικό Εισαγγελέα. Και οι δύο γνωματεύσεις συμφωνούσαν ότι δεν μπορεί να γίνει πειθαρχική δίωξη, λόγω του ότι δεν υπάρχουν νομοθετικές διατάξεις και Πειθαρχικοί Κανονισμοί για την άσκηση πειθαρχικής εξουσίας από το Συμβούλιο αναφορικά με υπαλλήλους του. Αναφορικά με το θέμα ως προς το κατά πόσο η πράξη του αιτητή αποτελούσε ποινικό αδίκημα οι απόψεις διίσταντο. Ο μεν Βοηθός Γενικός Εισαγγελέας γνωμοδότησε ότι διαπράχθηκε ποινικό αδίκημα, που δημιουργείται από το Σύνταγμα και το Άρθρο 136 του Ποινικού Κώδικα, Κεφ. 154, ο δε δικηγόρος του Συμβουλίου υποστήριξε το αντίθετο. Και οι δύο όμως συμφώνησαν ότι οι μαγνητοταινίες δεν μπορούσαν να χρησιμοποιηθούν, λόγω του τρόπου της λήψεως και καταγραφής τους.

Ο Βοηθός Γενικός Εισαγγελέας, όταν τέθηκε το θέμα ποία νομική γνωμοδότηση όφειλε να ακολουθήσει το Συμβούλιο, αναφέρθηκε στο θεσμό του Γενικού Εισαγγελέα, στις πρόνοιες του Άρθρου 113 του Συντάγματος και στην άσκηση δημόσιας εξουσίας από το Συμβούλιο η οποία υπόκειται στην εποπτεία του κράτους και αποφάνθηκε ότι τα συγκεκριμένα θέματα που εγέρθηκαν, ενέπλιπταν στις αρμοδιότητες του Γενικού Εισαγγελέα. Στη συνέχεια διατάχθηκε αστυνομική έρευνα. Το Συμβούλιο σε συνεδρία του ημερ. 21.6.90, έχοντας υπ' όψιν του τις γνωμοδοτήσεις, την έναρξη αστυνομικής έρευνας και την έναρξη έρευνας - ελέγχου από το Γενικό Ελεγκτή, πήρε απόφαση για απομάκρυνση του αιτητή από την εργασία του για διευκόλυνση των ερευνών που διεξάγονταν, για την περίοδο από 22.6.90 μέχρι 15.9.90, χωρίς επηρεασμό των απολαβών και άλλων ωφελημάτων του.

Ο αιτητής καταχώρησε την παρούσα προσφυγή προβάλλοντας τους πιο κάτω λόγους ακυρώσεως:

- 5 Παράβαση του δικαιώματος ακρόασεως, πλάνη περί τα πράγματα, κατάχρηση εξουσίας και έλλειψη αιτιολογίας. Επίσης ότι η προσβαλλόμενη πράξη είναι τιμωρητικής φύσης για αδίκημα άγνωστο προς το νόμο και ότι το Συμβούλιο άσκησε δέσμια εξουσία με συμμόρφωση σε επιταγή - γνωμοδότηση του Βοηθού Γενικού Εισαγγελέα.
- 10 Ο δικηγόρος του Συμβουλίου ισχυρίστηκε ότι ο αιτητής δεν έχει έννομο συμφέρον και ως εκ τούτου η προσφυγή του είναι απαράδεκτη. Επίσης ότι η προσβαλλόμενη πράξη δεν είναι εκτελεστή, αλλά εσωτερικό διοικητικό μέτρο και δεν υπόκειται στο ένδικο μέσο της ακυρώσεως.
- 15 Ο δικηγόρος του αιτητή ισχυρίστηκε ότι η κρινόμενη απόφαση έχει τιμωρητικό χαρακτήρα και ότι κατά τη λήψη της παραβιάστηκε το δικαίωμα ακρόασης και άμυνας του αιτητή.
- 20 Το Ανώτατο Δικαστήριο αποφάνθηκε ότι η έμπρακτη άσκηση των καθηκόντων λειτουργήματος από υπάλληλο συνιστά κεκτημένο δικαίωμα και παράνομη αφαίρεση ή περιορισμός αυτού αποτελεί προσβολή κεκτημένου δικαιώματος και ηθικού συμφέροντος του υπαλλήλου, δικαίωμα το οποίο ενσωματώθηκε στον περί Δημοσίας Υπηρεσίας Νόμο του 1990 (Ν. 1/90), Άρθρο 60(3). Επίσης
- 25 ότι η προσβαλλόμενη απόφαση έχει όλα τα στοιχεία της εκτελεστής διοικητικής πράξης και δεν είναι εσωτερικό διοικητικό μέτρο.
- 30 Το Ανώτατο Δικαστήριο απέρριψε την προσφυγή και αποφάνθηκε ότι:
1. Η κρινόμενη απόφαση δεν είναι πειθαρχική ποινή. Το δικαίωμα ακρόασης δεν έχει εφαρμογή σε περιπτώσεις όπως η παρούσα. Ο αιτητής είχε εν πάση περιπτώσει την ευκαιρία να θέσει ενώπιον του Συμβουλίου την υπόθεσή του, πράγμα που έπραξε.
  2. Η λύση του ζητήματος ως προς το κατά πόσο η πράξη του αιτητή αποτελεί ή όχι ποινικό αδίκημα, δεν ασκεί επιρροή στην κρίση για τη νομιμότητα της προσβαλλόμενης διοικητικής απόφασης.
  3. Ο ισχυρισμός για πλάνη περί τα πράγματα και μη δίκαιη μεταχείριση, λόγω των δημοσιευμάτων στον τύπο και τα τηλεοπτικά μέσα, δεν ευσταθεί.
- 40

4. Η κατάχρηση εξουσίας πρέπει να αποδεικνύεται από τα στοιχεία που προσκομίζει στο Δικαστήριο ο αιτητής με συγκεκριμένο τρόπο, πράγμα που απέτυχε να πράξει στην παρούσα υπόθεση.
5. Ο Γενικός Εισαγγελέας είναι ο νομικός σύμβουλος της Δημοκρατίας. Έχει αποκλειστική αρμοδιότητα για τις ποινικές διώξεις χωρίς κανένα συνταγματικό περιορισμό, εκτός της ποινικής δίωξης του Προέδρου ή του Αντιπροέδρου του κράτους για έσχατη προδοσία. Άσκει τις εξουσίες που του παρέχει το Άρθρο 113.2 του Συντάγματος και δεν υπόκειται σε κοινοβουλευτικό ή δικαστικό έλεγχο. Το Συμβούλιο ορθά ακολούθησε τη γνωμάτευση του Βοηθού Γενικού Εισαγγελέα και άσκησε με τρόπο ελεύθερο τη διακριτική του εξουσία στη λήψη της προσβαλλόμενης απόφασης. 5
10
6. Από τη μαρτυρία του Βοηθού Γενικού Ελεγκτή, είναι καθαρό ότι η απομάκρυνση του αιτητή και του Εκτελεστικού Μηχανικού από τον τόπο εργασίας τους θα διευκόλυνε το έργο του στη διεξαγωγή της σχετικής έρευνας. 15
7. Η αιτιολογία της προσβαλλόμενης απόφασης εκφράζεται με σαφήνεια και επάρκεια και περιέχεται σε μεγάλη έκταση στο διοικητικό φάκελο και τα πρακτικά του Συμβουλίου. 20
8. Η αναστολή εκτέλεσης των καθηκόντων υπαλλήλου για σύντομη περίοδο που δικαιολογείται με το δημόσιο συμφέρον, είναι επιτρεπτή με βάση το Άρθρο 19 του περί Ερμηνείας Νόμου. Η νομιμότητα και το προσβαλλόμενο δημόσιο συμφέρον που είναι όρος γενικός και αόριστος, υπόκεινται στον αναθεωρητικό έλεγχο του Ανωτάτου Δικαστηρίου, κάτω από το Άρθρο 146 του Συντάγματος. 25
30
9. Η έρευνα του Δικαστηρίου περιορίζεται στη νομιμότητα της απόφασης που λήφθηκε την 21.6.90. Τα θέματα που αφορούν την επίτευξη του σκοπού της απόφασης, τον περιορισμό του χρόνου διάρκειας ή την επέκτασή του με νεώτερη απόφαση, βρίσκονται εκτός της δικαστικής έρευνας στην παρούσα προσφυγή. 35

Η προσφυγή απορρίπτεται χωρίς έξοδα.

Αναφερόμενες υποθέσεις:

Chrysostomides v. Greek Communal Chamber through the Disciplinary Council of the Elementary School Teachers (1964) C.L.R. 397,

Papasavvas v. Republic (1967) 3 C.L.R. 111,

- Christofides v. Cyprus Telecommunications Authority (1979) 3 C.L.R. 99,*
Kritiotis v. Municipality of Paphos and Another (1986) 3(A) C.L.R. 322,
5 *Papaleontiou v. Educational Service Commission (1987) 3(B) C.L.R. 1341,*
Kolokassides v. Republic (1965) 3 C.L.R. 542,
Yiorkas v. Republic, 5 R.S.C.C. 56,
10 *Yiallourou v. Republic (1976) 3 C.L.R. 214,*
Costea v. Republic (1983) 3(A) C.L.R. 115,
15 *Kyriakidou v. Republic (1984) 3(A) C.L.R. 122,*
Ιωάννου ν. Δημοκρατίας και Άλλου (1990) 3 Α.Α.Δ. 299,
Police v. Georghiades (1983) 2 C.L.R. 33,
20 *Αρμονία Εστέιτς Λτδ και Άλλη ν. Δημοκρατίας (1989) 3(Γ) Α.Α.Δ. 1127,*
Nissis v. Republic (No. 2) (1967) 3 C.L.R. 671,
25 *Georghiou v. Electricity Authority of Cyprus (1965) 3 C.L.R. 177,*
Tasmi Trading Co. Ltd v. Republic (1988) 3(B) C.L.R. 782,
30 *Ellinas v. Republic (1989) 1 C.L.R. 17,*
Φωτιάδης και Άλλοι ν. Θεατρικού Οργανισμού Κύπρου και Άλλων (1990) 3 Α.Α.Δ. 2079,
35 *Pieri v. Republic (1979) 3 C.L.R. 91,*
Republic v. Droushiotis and Others (1981) 3 C.L.R. 623,
Republic v. Zacharia, 2 R.S.C.C. 1,
40 *Xenophontos v. Republic 2 R.S.C.C. 89,*
Police v. Athienitis (1983) 2 C.L.R. 194,

Veis and Others v. Republic (1979) 3 C.L.R. 390,

Azinas v. Republic (1980) 3 C.L.R. 510.

Προσφυγή.

5

Προσφυγή εναντίον της απόφασης του Συμβουλίου Αποχετεύσεων Λευκωσίας με την οποία αποφασίστηκε η απομάκρυνση του αιτητή από τον τόπο εργασίας και η μη εκτέλεση των καθηκόντων του ως Γενικού Διευθυντή του Συμβουλίου από 22.6.90 μέχρι 15.9.1990, χωρίς επηρεασμό των απολαβών και άλλων ωφελημάτων του.

10

A. Σ. Αγγελίδης, για τον Αιτητή.

15

K. Μιχαηλίδης, για τους Καθ' ου η αίτηση.

Cur. adv. vult.

ΣΤΥΛΙΑΝΙΔΗΣ, Δ.: Με την προσφυγή αυτή ο αιτητής ζητά την ακύρωση της Απόφασης του Συμβουλίου Αποχετεύσεων Λευκωσίας, (το "Συμβούλιο"), ημερομηνίας 21 Ιουνίου, 1990, με την οποία αποφασίστηκε η απομάκρυνσή του από τον τόπο εργασίας και η μη εκτέλεση των καθηκόντων του ως Γενικού Διευθυντού του Συμβουλίου από 22 Ιουνίου, 1990, μέχρι 15 Σεπτεμβρίου, 1990, χωρίς επηρεασμό των απολαβών και άλλων ωφελημάτων του.

20

25

Το Συμβούλιο ιδρύθηκε και λειτουργεί με βάση τους περί Αποχετευτικών Συστημάτων Νόμους του 1971 έως 1978, (Αρ. 1/71, 24/72 και 15/78), (ο "Νόμος"). Είναι νομικό πρόσωπο δημοσίου δικαίου.

30

Το Άρθρο 15 του Νόμου προνοεί για το διορισμό υπαλλήλων και έχει:-

35

"15. Τη εγκρίσει του Υπουργού, το Συμβούλιον δύναται να διορίξη, υπό όρους εκάστοτε καθοριζομένους υπ' αυτού κατά το δοκούν, τοιούτους υπαλλήλους, εργάτας και συμβούλους μηχανικούς, ως το Συμβούλιον ήθελεν εκάστοτε κρίνει αναγκαίον διά την τελεσφόρον ενάσκησιν των δυνάμει του παρόντος Νόμου αρμοδιοτήτων αυτού:

40

Νοείται ότι το Συμβούλιον δύναται, εν αις περιπτώσεσι τούτο είναι άμα και το Δημοτικόν Συμβούλιον οιουδήποτε δήμου,

5 να χρησιμοποιηθή υπ' ους όρους ήθελεν εκάστοτε καθορίσει κατά το δοκούν, τους αναγκαίους δημοτικούς υπαλλήλους και εργατάς και να καταβάλλη εκ του Ταμείου αυτού, εις το Ταμείον Πόλεως, τοιούτον μέρος της αντιμισθίας αυτών (περιλαμβανομένων και εισφορών εις το ταμείον συντάξεων και χορηγημάτων) ως το Συμβούλιον ήθελε, τη εγκρίσει του Υπουργού, καθορίσει."

10 Το Άρθρο 49(1) του Νόμου απονέμει εξουσία στο Συμβούλιο, με την έγκριση του Υπουργικού Συμβουλίου, να εκδίδει και τροποποιεί Κανονισμούς και να τους δημοσιεύει στην Επίσημη Εφημερίδα της Δημοκρατίας, μεταξύ άλλων, για τους πιο κάτω σκοπούς:-

15 "(ιγ) καθορίζεται παν ό,τι δυνάμει των διατάξεων του παρόντος Νόμου χρήζει ή είναι δεκτικόν καθορισμού·
 (ιδ) γενικώς προνοείται παν ό,τι δύναται διά Κανονισμών να προνοηθή δυνάμει του παρόντος Νόμου·
 (ιε) τυγχάνουν καλλιτέρας εφαρμογής αι διατάξεις του παρόντος Νόμου."

20 Δεν έχουν εκδοθεί Κανονισμοί που να ρυθμίζουν τους όρους υπηρεσίας, πειθαρχικά αδικήματα και πειθαρχική δίωξη των υπαλλήλων του Συμβουλίου, γιατί ορθά θεωρήθηκε ότι τα Άρθρα 15 και 49 δε δημιουργούσαν νομοθετική βάση έκδοσης τέτοιων Κανονισμών.

25 Ο αιτητής διορίστηκε στη θέση Λογιστή του Συμβουλίου και ανάλαβε καθήκοντα την 1η Σεπτεμβρίου, 1971.

30 Στις 9 Μαΐου, 1977, το Συμβούλιο αποφάσισε τη δημιουργία θέσης "Γενικού Διευθυντή", της οποίας ο μισθός και τα καθήκοντα θα ήταν ανάλογα εκείνων της θέσης του Δημοτικού Γραμματέα.

35 Το Συμβούλιο διόρισε τον αιτητή από τις 17 Ιουλίου, 1978, Αναπληρωτή Γενικό Διευθυντή και από την 1η Οκτωβρίου, 1978, Γενικό Διευθυντή του Συμβουλίου, θέση που κατέχει μέχρι σήμερα.

Τα καθήκοντα της θέσης, όπως εγκρίθηκαν από το Συμβούλιο στις 31 Οκτωβρίου, 1977, είναι:-

40 "Ε. ΚΑΘΗΚΟΝΤΑ ΚΑΙ ΕΥΘΥΝΑΙ

1. Θα είναι υπεύθυνος προς τον Πρόεδρον του Συμβουλίου διά την αρτίαν και αποτελεσματικήν οργάνωσιν, διεύθυνσιν και εποπτείαν των δραστηριοτήτων των υπηρεσιών

του Συμβουλίου ως και διά την πειθαρχίαν και διοίκησιν του προσωπικού επί τη βάσει των εκάστοτε υπό του Συμβουλίου διδομένων γενικών ή ειδικών οδηγιών.

2. Θα συμβουλευή τον Πρόεδρον του Συμβουλίου επί θεμάτων πολιτικής εμπιπτόντων εις τας αρμοδιότητας του Συμβουλίου. 5
3. Θα εφαρμόζη την πολιτικήν, τας οδηγίας και αποφάσεις του Συμβουλίου και τας διατάξεις των περί Αποχευτικών Συστημάτων Νόμων και Κανονισμών. 10
4. Θα ενεργή ως σύνδεσμος μετά της Κυβερνήσεως.
5. Ο προαχθησόμενος λειτουργός εις την θέσιν ταύτην θα εκτελή εκ παραλλήλου και τα καθήκοντα της θέσεως την οποίαν κατείχε προ της τοιαύτης προαγωγής. 15
6. Θα εκτελή οιαδήποτε άλλα συναφή καθήκοντα άτινα ήθελον ανατεθή εις αυτόν." 20

Επειδή, σύμφωνα με πληροφορίες που είχε ο αιτητής και/ή δικές του διαπιστώσεις και υποψίες, παρουσιάζονταν ανωμαλίες και/ή ατασθαλίες στα έργα του Συμβουλίου και/ή παραλείψεις και/ή κακή εκτέλεση των έργων από εργολάβους και/ή οικονομικές ατασθαλίες, έκρινε ότι το καθήκον του και το συμφέρον του Συμβουλίου επέβαλλαν την ανακάλυψη των παρανομιών. Άρχισε την παρακολούθηση και ηχογράφηση σε μαγνητοταινίες των τηλεφωνικών συνδιαλέξεων που γίνονταν από το υπηρεσιακό τηλέφωνο του Εκτελεστικού Μηχανικού του Συμβουλίου, χωρίς τη συγκατάθεση ή γνώση του Συμβουλίου, ή του Εκτελεστικού Μηχανικού, ή των προσώπων που συνδιαλεγόνταν τηλεφωνικά μέσω του τηλεφώνου αυτού. Σύμφωνα με την εκδοχή του, έκαμινε τούτο, στην εκτέλεση των καθηκόντων του, για την προστασία των συμφερόντων του Συμβουλίου. 25 30 35

Στις 9 Οκτωβρίου, 1989, παράδωσε στον Πρόεδρο του Συμβουλίου, σε κλειστό σφραγισμένο φάκελο, εμπιστευτική έκθεση, αναφορικά με τα διάφορα έργα που εκτελούνταν για το Συμβούλιο με την εργοδότηση εργολάβων - (βλ. αντίγραφο - Τεκμήριο 3). Ταυτόχρονα πληροφόρησε προφορικά τον Πρόεδρο του Συμβουλίου ότι μαγνητοφωνούσε συνδιαλέξεις μεταξύ του Μηχανικού και άλλων προσώπων σχετικά με θέματα των συμβολαίων του Συμβουλίου και ανάφερε το ελατήριο που τον ώθησε στις πράξεις 40

αυτές - (βλ. ένορκη μαρτυρία αιτητή και δήλωση του Προέδρου στα πρακτικά του Συμβουλίου στις 14 Ιουνίου, 1990, τα οποία, με βάση το Άρθρο 9 του Νόμου, είναι δεκτά αποδεικτικά στοιχεία σε κάθε δικαστική διαδικασία, χωρίς περαιτέρω απόδειξη).

5

Καμιά ενέργεια ή μέτρο δε λήφθηκε από τον Πρόεδρο, ο οποίος κράτησε το φάκελο σφραγισμένο όπως του δόθηκε. Ο φάκελος παρέμεινε σφραγισμένος μέχρι τον Ιούνιο του 1990, που παραδόθηκε στην Αστυνομία.

10

Στις 25 Ιανουαρίου, 1990, το Συμβούλιο σύστησε Ειδική Ερευνητική Επιτροπή - (Ad Hoc) - αποτελούμενη από μέλη του με Πρόεδρο τον κ. Χ. Βανέζο, για την εξέταση του θέματος: "Ζημιές του Συμβουλίου ένεκα της μη έγκαιρης εκτέλεσης και παράδοσης έργων αποχετεύσεων από συγκεκριμένους εργολάβους".

15

Στις 9 Απριλίου, 1990, ο αιτητής αποκάλυψε στον κ. Βανέζο την ύπαρξη μαγνητοταινιών τηλεφωνικών συνδιαλέξεων από το τηλέφωνο του Εκτελεστικού Μηχανικού. Με το μαγνητόφωνο του αιτητή, ο κ. Βανέζος άκουσε τρεις μαγνητοταινίες. Θεώρησε το ζήτημα σοβαρό. Στις 20 Απριλίου, 1990, μόλις ο Πρόεδρος επέστρεψε από το εξωτερικό, τον πληροφόρησε σχετικά.

20

Στην επόμενη Συνεδρία της Ειδικής Επιτροπής, που έγινε την 1η Ιουνίου, 1990, ο κ. Βανέζος, στην παρουσία του Προέδρου, κατατόπισε τα μέλη της για τη μαγνητοφώνηση τηλεφωνημάτων από των αιτητή και την ύπαρξη των μαγνητοταινιών.

25

Στις 6 Ιουνίου, 1990, η Επιτροπή αποφάσισε να μην ακούσει τις μαγνητοταινίες, αλλά να αναφέρει το όλο θέμα στην ολομέλεια του Συμβουλίου.

30

Όλες οι μαγνητοταινίες που λήφθηκαν από τον αιτητή - από 8 Μαΐου, 1989, μέχρι 5 Ιουνίου, 1990 - παραδόθηκαν, τοποθετήθηκαν σε κλειστούς φακέλους, οι οποίοι μονογραφήθηκαν από τον κ. Βανέζο, και φυλάχθηκαν στο χρηματοκιβώτιο του Συμβουλίου.

35

Τα θέματα της "υποκλοπής" τηλεφωνημάτων και των ατασθαλιών στα έργα του Συμβουλίου διέρρευσαν στον τύπο. Απασχόλησαν ευρύτατα τα μέσα μαζικής επικοινωνίας για μέρες και δημιουργήθηκε σάλος. Ο λαός μας είναι πολύ ευαίσθητος σε θέματα ανθρωπίνων δικαιωμάτων και διαχείρισης δημοσίων πραγμάτων. Το θέμα έγινε επίκεντρο του δημόσιου ενδιαφέροντος και σχολιαζόταν ποικιλότροπα.

40

Μετά από όσα είχαν γράψει οι εφημερίδες, το Συμβούλιο θορυβήθηκε, γιατί τα θέματα που εγείρονταν ήταν σοβαρά. Στις 14 Ιουνίου, 1990, συνήλθε η ολομέλεια του Συμβουλίου για να επιληφθεί του θέματος. Η Συνεδρία ήταν πολύ μακρά - τα πρακτικά της είναι 79 δακτυλογραφημένες σελίδες. Τα πρακτικά απεικονίζουν αγχώδη κατάσταση και νευρικότητα των μελών του Συμβουλίου, κυρίως για το κύρος και το καλό όνομα του Συμβουλίου. 5

Ο αιτητής κλήθηκε και ήταν παρών. Με μακρές δηλώσεις, παραδέχτηκε την επέμβαση στο υπηρεσιακό τηλέφωνο του Εκτελεστικού Μηχανικού, την ηχογράφηση των συνδιαλέξεων και την ύπαρξη των μαγνητοταινιών. Ανάφερε τα ελατήρια που τον ώθησαν στις πράξεις του αυτές: Η προστασία των συμφερόντων του Συμβουλίου, η εκτέλεση των νομίμων καθηκόντων του και η άμυνά του για κατηγορίες που εκτοξεύονταν εναντίον του για διάφορα πράγματα, από διάφορα πρόσωπα, συμπεριλαμβανομένων και μελών του Συμβουλίου. 10 15

Το Συμβούλιο, από όσα άκουσε, κατάληξε ότι ο αιτητής έκαμνε "υποκλοπές" τηλεφωνικών συνδιαλέξεων, η πράξη αποτελούσε αδίκημα, που το παραδέχτηκε και δεν χρειαζόταν περαιτέρω έρευνα και το μόνο θέμα που απόμεινε ήταν η επιμέτρηση της ποινής. Αποφάσισε όμως τη λήψη νομικής συμβουλής πριν προβεί σε οποιαδήποτε ενέργεια. Εκδόθηκε ανακοίνωση που περιέχει τις αποφάσεις του Συμβουλίου για ικανοποίηση του αισθήματος του κοινού. Η ανακοίνωση, που περιέχεται στις τελευταίες σελίδες - 78 και 79 - των πρακτικών της Συνεδρίας της 14ης Ιουνίου, 1990, έχει:- 20 25

"ΑΝΑΚΟΙΝΩΣΗ

Το Συμβούλιο Αποχτετεύσεων Λευκωσίας επελήφθη κατά τη χθεσινή του έκτακτη συνεδρία του θέματος το οποίο προέκυψε από την υποκλοπή τηλεφωνημάτων στα γραφεία του. 30

Οι ομόφωνες διαπιστώσεις και αποφάσεις στις οποίες κατέληξε το Συμβούλιο είναι οι ακόλουθες:- 35

1. Ο Γενικός Διευθυντής του Συμβουλίου, κατά δική του ομολογία, προέβη στην υποκλοπή και μαγνητοφώνηση τηλεφωνημάτων ανώτερου υπαλλήλου του Συμβουλίου σε σχέση με συνομιλίες του με πρόσωπα που σχετίζοντο με την εκτέλεση ή την εποπτεία έργων του Συμβουλίου, για περίοδο ενός χρόνου περίπου. 40

2. Η απαράδεκτη αυτή πράξη κατεδικάσθη ομόφωνα από το Συμβούλιο το οποίο και θα συνέλθει την προσεχή Δευτέρα για να μελετήσει τη διαδικασία επιβολής κυρώσεων, κατόπιν λήψεως Νομικής Συμβουλής ως προς την ακολουθητέα διαδικασία.
3. Εν τω μεταξύ η Επιτροπή η οποία ήδη εξετάζει από της 12 Ματίου, 1990, θέματα αναφερόμενα στην εκτέλεση έργων του Συμβουλίου θα διευρυνθεί κατόπιν παρακλήσεως για συμμετοχή εις αυτή του Γενικού Ελεγκτή, ούτως ώστε να βοηθηθεί στο έργο της, λαμβάνουσα πάντοτε υπόψη όλα τα ενώπιόν της στοιχεία και με πλήρη διεύρυνση των όρων εντολής της.
4. Για το θέμα των μαγνητοταινιών, θα παραμείνουν υπό φύλαξη μέχρι τη Δευτέρα, για να λάβει το Συμβούλιο απόφαση ως προς τη χρησιμοποίησή τους υπό το φως Νομικής Συμβουλής η οποία ήδη εξητήθη.
5. Το Συμβούλιο Αποχετεύσεων επιθυμεί να δηλώσει κατά τον πλέον κατηγορηματικό τρόπο ότι δεν είναι διατεθειμένο να δεχθεί ούτε παρανομίες ούτε ατασθαλίες και προχωρεί στην πλήρη και σε βάθος εξέταση όλων των ισχυρισμών και καταγγελιών, αλλά θέλει ταυτοχρόνως να τονίσει ότι δεν εξυπηρετείται το Δημόσιο συμφέρο με τη δημοσίευση εικασιών ή την εξόγκωση της καταστάσεως."

Ζητήθηκε νομική συμβουλή από το δικηγόρο του Συμβουλίου για το θέμα της παρακολούθησης του τηλεφώνου - αν είναι ποινικό αδίκημα ή πειθαρχικό, αν μπορεί ο αιτητής να τεθεί σε διαθεσιμότητα και αν μπορεί να χρησιμοποιηθεί το περιεχόμενο των μαγνητοταινιών.

Ο δικηγόρος του Συμβουλίου έδωσε γραπτή γνώμη, ημερομηνίας 14 Ιουνίου, 1990, που λήφθηκε στις 18 Ιουνίου, 1990.

Με επιστολή ημερομηνίας 15 Ιουνίου, 1990, ζητήθηκε από το Βοηθό Γενικό Εισαγγελέα της Δημοκρατίας νομική γνωμοδότηση - αν η "υποκλοπή" και μαγνητοφώνηση αποτελούσε νομικά ποινικό αδίκημα, αν μπορούσαν οι μαγνητοταινίες να χρησιμοποιηθούν από την Ερευνητική Επιτροπή και αν μπορούσαν να ληφθούν πειθαρχικά μέτρα εναντίον του αιτητή, λαμβανομένου υπόψη ότι πρόθεση του Συμβουλίου ήταν: "να εξετάσει και να κολλάσει εν ανάγκη την ενέργεια του Γενικού Διευθυντή του Συμβουλίου ο οποίος προέβη στην υποκλοπή και μαγνητοφώνηση και το

Συμβούλιο ερευνά τρόπο για να επιτύχει αυτό το αποτέλεσμα”.

Ζητήθηκε από το δικηγόρο του Συμβουλίου να αναπτύξει τη νομική του συμβουλή της 14ης Ιουνίου, 1990, πράγμα που έκα-
με με έγγραφο ημερομηνίας 18 Ιουνίου, 1990 - (κόκκινα 50-40 5
στο φάκελο - Τεκμήριο 2).

Ο Βοηθός Γενικός Εισαγγελέας, με επιστολή ημερομηνίας 18 Ιουνίου, 1990 - (κόκκινα 61-51) - απάντησε στα ερωτήματα που διατυπώθηκαν. 10

Οι γνωματεύσεις συμφωνούν ότι δεν μπορεί να γίνει πειθαρχική δίωξη, γιατί δεν υπάρχουν νομοθετικές διατάξεις και Πειθαρχικοί Κανονισμοί για την άσκηση πειθαρχικής εξουσίας από το Συμβούλιο αναφορικά με τους υπαλλήλους του. 15

Ο δικηγόρος του Συμβουλίου διατύπωσε τη γνώμη ότι δεν διαπράχθηκε ποινικό αδίκημα και την στήριξε σε ορισμένες νομικές αυθεντίες. 20

Η γνωμάτευση του Βοηθού Γενικού Εισαγγελέα είναι ότι διαπράχθηκε ποινικό αδίκημα, που δημιουργείται από το Σύνταγμα και το Άρθρο 136 του Ποινικού Κώδικα, Κεφ. 154. Στη σελ. 9 της επιστολής του έγραψε:- 25

“Εν πάση περιπτώσει δίδονται οδηγίες στον Αρχηγό Αστυνομίας να προχωρήσει σε αστυνομικές έρευνες, με βάση τα πιο πάνω και σε σχέση με τα θέματα της αρμοδιότητάς του (δηλαδή τις ποινικές πτυχές της υπόθεσης για τις οποίες υπόκειται στις οδηγίες του Γενικού Εισαγγελέα) παράλληλα και ανεξάρτητα από οποιαδήποτε από μέρους σας καταγγελία.” 30

Στην τελευταία σελίδα αναφέρει ότι:-

“... το Συμβούλιο δικαιούται να εξετάσει το ενδεχόμενο τεματισμού υπηρεσιών ενός υπαλλήλου και να απομακρύνει ακόμη αυτόν προσωρινά από την άσκηση των καθηκόντων του σύμφωνα με τις πρόνοιες των άρθρων 19 και 29 του περί Ερμηνείας Νόμου (Κεφ. 1) λόγω μιας συμπεριφοράς του που θεωρεί σαν ασυμβίβαστη με τα καθήκοντα του νοουμένου βεβαίως ότι η διοικητική αυτή διαδικασία θα γίνει σύμφωνα με τους κανόνες της φυσικής δικαιοσύνης που περιλαμβάνουν και το δικαίωμα ακροάσεως του επηρεαζόμενου υπαλλήλου.” 40

Η επιστολή του Βοηθού Γενικού Εισαγγελέα κοινοποιήθηκε στον Αρχηγό της Αστυνομίας με οδηγίες να επιληφθεί των πιο πάνω θεμάτων της αρμοδιότητάς του και στο Γενικό Ελεγκτή της Δημοκρατίας.

5

Ο δικηγόρος του Συμβουλίου και ο Βοηθός Γενικός Εισαγγελέας συμφώνησαν ότι οι μαγνητοταινίες δεν μπορούσαν να χρησιμοποιηθούν, λόγω του τρόπου της λήψεως και καταγραφής τους.

10

Το Συμβούλιο, εν τω μεταξύ, αποφάσισε την επέκταση της Ad Hoc Επιτροπής, στην οποία αναφορά έγινε πιο πάνω, με τη συμμετοχή του Γενικού Ελεγκτή της Δημοκρατίας. Η απόφαση αυτή κοινοποιήθηκε στο Γενικό Ελεγκτή με γράμμα ημερομηνίας 19 Ιουνίου, 1990.

15

Ο Γενικός Ελεγκτής, ο οποίος έχει εξουσία να ελέγχει τους λογαριασμούς του Συμβουλίου και των υπαλλήλων του (Άρθρο 31(2) του Νόμου), με επιστολή ημερομηνίας 20 Ιουνίου, 1990, πληροφόρησε το Συμβούλιο ότι είχε ήδη αναθέσει σε κλιμάκιο της Υπηρεσίας του, αποτελούμενο από το Βοηθό Γενικό Ελεγκτή, ένα Λειτουργό Τεχνικού Ελέγχου και ένα Ανώτερο Ελεγκτή, τη διεξαγωγή ελέγχου σε σχέση με την ανάθεση και εκτέλεση έργων αποχετεύσεων και με οποιαδήποτε άλλα θέματα που σχετίζονται με πληρωμές σε εργολάβους και αγορές του Συμβουλίου. Έκρινε ότι η πιο πάνω διευθέτηση θα εξυπηρετούσε το δημόσιο συμφέρο καλύτερα, παρά η συμμετοχή του στην Ad Hoc Επιτροπή. Εξέφρασε δε τη βεβαιότητα ότι το Συμβούλιο και το προσωπικό του θα έδιδε κάθε βοήθεια στους Ελεγκτές της Υπηρεσίας του στη διάρκεια της διεξαγωγής του ελέγχου.

20

Στις 19 Ιουνίου, 1990, ο Πρόεδρος του Συμβουλίου έστειλε με το χέρι επιστολές στο Βοηθό Γενικό Εισαγγελέα και το δικηγόρο του Συμβουλίου, με τις οποίες ερωτούσε, ενόψει της διάστασης στις γνωματεύσεις τους, ποία γνωμάτευση δεσμεύει το Συμβούλιο. Πληροφόρησε το Βοηθό Γενικό Εισαγγελέα ότι εντός της ημέρας θα γινόταν η παράδοση των μαγνητοταινιών στην Αστυνομία και καταγγελία για τις τυχόν ατασθαλίες.

25

Ο Βοηθός Γενικός Εισαγγελέας με επιστολή ημερομηνίας 20 Ιουνίου, 1990, επισήμανε ότι το ερώτημα ήταν παράδοξο, γιατί εξίσωνε τη γνωμάτευση του με τη γνωμάτευση του ιδιώτη νομικού συμβούλου. Αναφέρθηκε στο θεσμό του Γενικού Εισαγγελέα, στις πρόνοιες του Άρθρου 113 του Συντάγματος, στην άσκηση από το Συμβούλιο δημόσιας εξουσίας, που υπόκειται στην εποπτεία του

30

Κράτους και έγγραψε ότι τα συγκεκριμένα ζητήματα που τέθηκαν υπόψη του ήταν: "τέτοιας φύσης (εφαρμογή ποινικού δικαίου, προστασία ανθρωπίνων δικαιωμάτων και μέτρα κατά υπαλλήλου - ο διορισμός και απόλυση του οποίου υπόκεινται στην εποπτεία του κράτους - για ενέργειές του - συνυφασμένες με τα προηγούμενα - κατά την άσκηση από μέρους του δημοσίας εξουσίας) που ενέπιπταν στις αρμοδιότητες του Γενικού Εισαγγελέα της Δημοκρατίας". Σημαντικές είναι οι δύο τελευταίες παράγραφοι, που έχουν:

5

"9. Ειδικότερα όσον αφορά τη ποινική πτυχή των εν λόγω ζητημάτων σας υπενθυμίζω τις πρόνοιες του άρθρου 113 του Συντάγματος σύμφωνα με τις οποίες ο Γενικός Εισαγγελέας της Δημοκρατίας έχει τον αποκλειστικό έλεγχο εφαρμογής του ποινικού δικαίου διά της ενάρξεως, διεξαγωγής, αναλήψεως και συνέχισεως ή διακοπής οποιασδήποτε ποινικής διαδικασίας. Από τη στιγμή δε που ο Γενικός Εισαγγελέας αποφασίσει ότι μια συγκεκριμένη πράξη ή παράλειψη (όπως είναι η μυστική παρακολούθηση τηλεφωνημάτων στην προκειμένη περίπτωση) είναι ποινικό αδίκημα και για το λόγο αυτό δίδει οδηγίες στην αστυνομία για διενέργεια αστυνομικής ανακρίσεως για σκοπούς ποινικής δίωξης (όπως έχει ήδη γίνει στην προκειμένη περίπτωση μέσω της προηγούμενης γνωμάτευσής μου) δεν εγείρεται εν πάση περιπτώσει θέμα επεμβάσεως ή ματαιώσεως της απόφασης αυτής με βάση τη γνωμοδότηση οποιουδήποτε δικηγόρου. Φυσικά το τελικό λόγο ως προς το κατά πόσο μια συγκεκριμένη πράξη είναι ή όχι ποινικό αδίκημα τον έχει το δικαστήριο ενώπιον του οποίου θα αχθεί ενδεχομένως η υπόθεση: σίγουρα όμως όχι άλλο άτομο ή οργανισμός.

10

15

20

25

10. Επαναβεβαιώ λοιπόν την προηγούμενη γνωμάτευσή μου στα σημεία που διαφέρει από εκείνη του νομικού σας συμβούλου όσο και στο σύνολό της, όπως δε ασφαλώς θα σας υποδείξει και ο νομικός σας σύμβουλος, αν δεν ακολουθήσετε τη εν λόγω γνωμάτευση σε οποιαδήποτε θέματα που ακόμη εκκρεμούν θα ενεργείτε οπωσδήποτε 'ιδία ευθύνη'."

30

35

Στις 20 Ιουνίου, 1990, παραδόθηκαν στην Αστυνομία οι μαγνητοταινίες από τον κ. Βανέζο, ο οποίος έδωσε λεπτομερή γραπτή κατάθεση. Διευθετήθηκε η λήψη και άλλων καταθέσεων. Την ίδια ημέρα πραγματοποιήθηκε συνάντηση του Προέδρου του Συμβουλίου με το Γενικό Ελεγκτή της Δημοκρατίας για τη διεύθυνση διαδικασίας που θα ακολουθείτο για την έρευνα από το γραφείο του Γενικού Ελεγκτή. Δόθηκαν εντολές στο προσωπικό να βοηθήσει το Γενικό Ελεγκτή στο έργο του.

40

Τα πιο πάνω θεωρήθηκαν ως συμμόρφωση προς τη γνωμάτευση του Βοηθού Γενικού Εισαγγελέα - (βλ. επιστολή Προέδρου του Συμβουλίου προς το Βοηθό Γενικό Εισαγγελέα, ημερομηνίας 21 Ιουνίου, 1990 - κόκκινα 81 μέχρι 79).

5

Στις 21 Ιουνίου, 1990, το Συμβούλιο συνεδρίασε. Στην αρχή της Συνεδρίας παρέστη ο αιτητής, ο οποίος παράδωσε επιστολή του δικηγόρου του και έκαμε δήλωση για επιφύλαξη των νομικών δικαιωμάτων του.

10

Το Συμβούλιο είχε υπόψη του τις γνωμοδοτήσεις, την έναρξη της αστυνομικής έρευνας και την έναρξη της έρευνας - ελέγχου από το Γενικό Ελεγκτή.

15

Μερικά μέλη του Συμβουλίου μίλησαν για πειθαρχικό αδίκημα και ποινή. Από τα πρακτικά της Συνεδρίας είναι καθαρό ότι το Συμβούλιο ενεργούσε έχοντας υπόψη του ότι δεν μπορούσαν να ληφθούν πειθαρχικά μέτρα, ούτε να επιβληθεί ποινή, αλλά ότι δύο παράλληλες έρευνες βρισκόντουσαν σε εξέλιξη - η μια αφορούσε τις μαγνητοταινίες και η άλλη τις ατασθαλίες σε έργα του Συμβουλίου. Η μια διεξαγόταν από την Αστυνομία και η άλλη από το Γενικό Ελεγκτή. Το Συμβούλιο έλαβε την προσβαλλόμενη απόφαση, που κοινοποιήθηκε στον αιτητή την επομένη με την πιο κάτω επιστολή:-

20

25

"Αγαπητέ κ. Γιάλλουρε,

30

Σας πληροφορώ ότι τό Συμβούλιο Αποχετεύσεων Λευκωσίας κατά τη συνεδρία του της 21 Ιουνίου, 1990, αποφάσισε όπως σας απομακρύνει από τον τόπο εργασίας σας για διευκόλυνση των ερευνών που διεξάγονται από την Αστυνομία και το Γενικό Ελεγκτή της Δημοκρατίας, για περίοδο που αρχίζει από σήμερα 22 Ιουνίου, 1990 και επεκτείνεται μέχρι της 15ης Σεπτεμβρίου, 1990. Η περίοδος αυτή θα αναθεωρηθεί ανάλογα με την έκβαση των ερευνών.

35

Η απόφαση αυτή δεν επηρεάζει τις απολαβές ή τα άλλα ωφέληματα τα οποία έχετε, σαν υπάλληλος του Συμβουλίου, αλλά κατά την πιο πάνω περίοδο δεν θα εκτελείτε τα καθήκοντά σας."

40

Ταυτόσημη επιστολή στάληκε στον κ. Νικολάου, Εκτελεστικό Μηχανικό.

Αμέσως καταχωρίστηκε η παρούσα προσφυγή.

Οι λόγοι ακυρότητας που προβάλλονται είναι:-

1. Παράβαση του δικαιώματος ακροάσεως του αιτητή.
2. Η προσβαλλόμενη απόφαση είναι τιμωρητικής φύσης για διάπραξη ποινικού αδικήματος άγνωστου στο Νόμο.
3. Πλάνη περί τα πράγματα, με το νόημα ότι λήφθηκαν υπόψη αλλότρια πράγματα, δηλαδή ο σάλος που δημιουργήθηκε από τον τύπο και τα άλλα μέσα μαζικής επικοινωνίας. 5
4. Κατάχρηση εξουσίας, γιατί η προσβαλλόμενη απόφαση λήφθηκε για αλλότριο σκοπό.
5. Το Συμβούλιο άσκησε δέσμια εξουσία με συμμόρφωση σε επιταγή - γνωμοδότηση του Βοηθού Γενικού Εισαγγελέα. 10
6. Έλλειψη αιτιολογίας.
7. Υπέρβαση εξουσίας, γιατί η απομάκρυνση έγινε χωρίς νομοθετική ή κανονιστική εξουσιοδότηση.

Ο δικηγόρος του Συμβουλίου ισχυρίστηκε ότι η προσφυγή είναι απαράδεκτη, γιατί ο αιτητής δεν έχει έννομο συμφέρο. Ο υπάλληλος έχει υποχρέωση να εκτελεί τα καθήκοντα της θέσης, αλλά δεν έχει νομικό δικαίωμα προσέλευσης στον τόπο εργασίας του και εκτέλεσης των καθηκόντων της θέσης. Κανένα δικαίωμα του αιτητή δεν επηρεάστηκε από την προσβαλλόμενη απόφαση του Συμβουλίου. 15 20

Ο δικηγόρος του αιτητή εισηγήθηκε ότι ο υπάλληλος δεν έχει μόνο καθήκο, αλλά και δικαίωμα προσέλευσης και παρουσίας στον τόπο της εργασίας και εκτέλεσης των καθηκόντων της θέσης του. Με την προσβαλλόμενη απόφαση ο αιτητής υπέστη ηθική βλάβη και επηρεάστηκε το κεκτημένο αυτό δικαίωμά του. Ως εκ τούτου, η προσφυγή είναι παραδεκτή. 25

Αιτητής νομιμοποιείται στην έγερση και προώθηση προσφυγής, αν έχει έννομο συμφέρο, με το νόημα της παραγράφου 2 του Αρθρου 146 του Συντάγματος, κατά το χρόνο της καταχώρισης της προσφυγής και κατά τη διάρκεια της ακρόασης μέχρι το τέλος της δίκης. Ο πολίτης δικαιούται να προσβάλει τη νομιμότητα εκτελεστής διοικητικής πράξης, όταν έννομο ενεστώσ συμφέρο του έχει ευθέως προσβληθεί από την απόφαση, πράξη, ή παράλειψη οργάνου, αρχής, ή προσώπου που ασκεί εκτελεστική, ή διοικητική λειτουργία - (*Kyriakos Chrysostomides and The Greek Communal Chamber Through The Disciplinary Council of The Elementary School-Teachers* (1964) C.L.R. 397· *Kyriacos G. Papasavvas v. Republic (Public Service Commission)* (1967) 3 C.L.R. 111· *Christofides v. CY.T.A.* (1979) 3 C.L.R. 99· *Kritiotis v. Municipality of Paphos and Others* (1986) 3 C.L.R. 322· *Papaleontiou v. E.S.C.* (1987) 3 C.L.R. 1341). 30 35 40

Έχει ο αιτητής που είναι υπάλληλος οργανισμού δημοσίου δικαίου, σύμφωνα με τις αρχές του Διοικητικού Δικαίου, δικαίωμα να εκτελεί τα καθήκοντά του;

5 Στα Πορίσματα Νομολογίας του Συμβουλίου της Επικρατείας 1929-1959, στη σελ. 328 αναγράφεται:-

"α) Άσκησις της υπηρεσίας.

10 Η νομολογία εδέχθη, ότι η έμπρακτος άσκησις υπό του δημοσίου υπαλλήλου του κατά νόμον εμπειριστευμένου αυτώ παρά της πολιτείας λειτουργήματος αποτελεί ου μόνον καθήκον αλλά και έννομον δικαίωμα αυτού, ούτινος η αφαιρέσις συνιστά προσβολήν κεκτημένου δικαιώματος: 78, 79 (29), 713 (55)."

15 Στο Σύγγραμμα του Θεμιστοκλέους Τσάτσου - "Η Αίτησις Ακυρώσεως Ενώπιον του Συμβουλίου της Επικρατείας" - Έκδοση Τρίτη, στη σελ. 58 αναφέρεται:-

20 "Τέλος είναι άμεσον το συμφέρον του υπαλλήλου το αναφερόμενον εις την ανεμπόδιστον εκτέλεσιν των ανατεθειμένων αυτώ καθηκόντων."

25 (Βλ., επίσης, Δένδια - "Διοικητικόν Δίκαιον" - Τόμος Α, Έκδοση Πέμπτη, σελ. 295.)

Στην Απόφαση Αρ. 78(1929) - Αποφάσεις Συμβουλίου Επικρατείας - 1929, σελ. 206, στη σελ. 210 ειπώθηκε:-

30 "Επειδή η παρά του υπαλλήλου έμπρακτος άσκησις του κατά νόμον διαπεριστευμένου αυτώ παρά της πολιτείας λειτουργήματος δέον να θεωρηθεί συνιστώσα και έννομον αυτού δικαίωμα, ώστε η παρά τον νόμον αφαιρέσις ή περιορισμός της ασκήσεως ταύτης αποτελεί προσβολήν κεκτημένου
35 δικαιώματος βασιζουσαν το ένδικον μέσον της ακυρώσεως."

Στην Απόφαση Αρ. 33/1931 - Αποφάσεις Συμβουλίου Επικρατείας - 1931, σελ. 102, ειπώθηκε ότι κάθε δημόσια υπηρεσία υποχρεούται, για το γενικό συμφέρο, να μην αρνείται αυθαίρετα να
40 χρησιμοποιεί τους υπαλλήλους της.

Στην Απόφαση Αρ. 138/1932 - Αποφάσεις Συμβουλίου Επικρατείας - 1932, σελ. 418, ο αιτητής - καθηγητής της θεωρητικής Μηχανικής στη Σχολή Ναυτικών Δοκίμων - αποκλείστηκε από τη δι-

δασκαλία του μαθήματος, για την ομαλή πρόοδο της διδασκαλίας, πριν το διορισμό νέου καθηγητή και "παρεκαλείτο ... ο αιτών όπως μη λάβη τον κόπον να κατέλθι διά να διδάξη, και ανεκοινοῦτο αὐτῷ ὅτι ἡ ἀντιμισθία αὐτοῦ παύει με τὴν ἐπίσημον ἐκ τοῦ Υπουργείου κοινοποίησιν τοῦ διορισμοῦ τοῦ νέου καθηγητοῦ". Προέκυψαν γιὰ ἀπόφασιν ἀπὸ τὸ Συμβούλιον Ἐπικρατείας τὰ ζητήματα ἀν οἱ προσβαλλόμενες ἀποφάσεις ἦσαν ἐκτελεστές, υποκείμενες στὸ ἐνδικο μέσο τῆς αἴτησης ἀκυρώσεως, καὶ ἀν ἐθίγητο ἐννομο συμφέρον τοῦ αιτητή. Τὸ Συμβούλιον Ἐπικρατείας ἀποφάσισε ὅτι ἡ ἀπόφασιν, ποὺ ἀπόκλειε τὸν αιτητὴ ἀπὸ τῆς διδασκαλίας τοῦ μαθήματος, ἦταν ἐκτελεστοῦ χαρακτήρα καὶ πρόσβαλλε τὸ ἠθικὸν συμφέρον τοῦ. Ἡ ἀπομάκρυνση τοῦ αιτητὴ ἀπὸ τῆς διδασκαλίας τοῦ μαθήματός του, πρὶν τῆς νόμιμης ἀπαλλαγῆς τοῦ ἀπὸ τὰ καθήκοντά του, ἦταν παράνομη.

Στὴν Ἀπόφασιν Αρ. 713/1955 - Ἀποφάσεις Συμβουλίου Ἐπικρατείας - 1955 Β., σελ. 60, ἡ Ὀλομέλεια εἶπε:-

"Ἐπειδὴ κατὰ γενικὴν τοῦ διοικητικοῦ Δικαίου ἀρχὴν ἡ ἐμπρακτος ἐνάσκησις ὑπὸ τοῦ δημοσίου υπαλλήλου τοῦ κατὰ νόμον ἐμπειστητευμένου αὐτῷ παρὰ τῆς πολιτείας λειτουργήματος ἀποτελεῖ οὐ μόνον καθήκον, ἀλλὰ καὶ ἐννομον δικαίωμα αὐτοῦ, οὐτινος μάλιστα ἡ ἀφαίρεσις συνιστᾷ προσβολὴν κεκτημένου δικαιώματος (Σ.τ.Ε. 78, 79/1929). Συνεπῶς ἡ ἀρνησις τῆς Διοικήσεως νὰ ἀναθέσῃ εἰς τὸν υπάλληλον τὴν ἐνάσκησιν τῶν κυρίων αὐτοῦ καθηκόντων ἀνεὺ συνδρομῆς νομίμου τινὸς λόγου, δικαιολογοῦντος ταύτην, εἶναι παράνομος."

Ἀξιοσημεῖωτη εἶναι ἡ Ἀπόφασιν Αρ. 1458/1957 (Ολ.) - Ἀποφάσεις Συμβουλίου Ἐπικρατείας - 1957 Β., σελ. 884, στὴν ὁποία εἰπώθηκε στὶς σελ. 885-886:-

"Πέραν τῶν διὰ τῶν ὡς ἀνω διατάξεων προβλεπομένων υπηρεσιακῶν καταστάσεων, δὲν προβλέπεται καὶ ὁ θεσμὸς τῆς προσωρινῆς ἀπομακρύνσεως τοῦ υπαλλήλου ἀπὸ τῆς ἐνεργοῦς ἀσκήσεως τῶν καθηκόντων τοῦ διὰ τῆς θέσεως αὐτοῦ εἰς τὴν διάθεσιν τοῦ Υπουργοῦ. Πλὴν ὅμως, δέον νὰ θεωρῆται ἐπιτρεπτόν εἰς τὴν Διοίκησιν, ὅπως εἰς περιπτώσεις ὅλως ἐξαιρετικῆς καὶ ἐπείγουσας, καθ' ἅς συντρέχει λόγος μεταβάσεως τοῦ υπαλλήλου εἰς μίαν τῶν ὡς ἀνω περιγραφεισῶν υπηρεσιακῶν καταστάσεων ἀργίας ἢ διαθεσιμότητος, ἀφαιρῆ προσωρινῶς ἀπὸ τὸν υπάλληλον τὸ δικαίωμα τῆς ἐνεργοῦς ἀσκήσεως τῶν καθηκόντων τοῦ, κατὰ τὸ χρονικὸν διάστημα τὸ ἀπαραιτήτως ἀναγκαῖον, ἵνα λάβῃ χώραν ἡ ἐν ταῖς οκείαις διατάξεσι προβλεπομένη δια-

5 δικασία, και δη οσάκις η μεν τήρησις της διαδικασίας ταύτης δεν είναι αμέσως δυνατή, ειδικαί δε συνθήκαι εν ωρισμένη περιπτώσει επιβάλλουν, χάριν του υπηρεσιακού συμφέροντος την άμεσον και άνευ αναβολής παύσιν της ενεργού ασκήσεως των καθηκόντων του υπαλλήλου. Πάντως όμως το εις τας εξαιρετικάς ταύτας περιπτώσεις επιτρεπτόν έκτακτον τούτο διοικητικόν μέτρον, δέον να έχη απολύτως προσωρινόν χαρακτήρα, να στηρίζεται δε εις ειδικήν και αποχρώσαν αιτιολογίαν.

10 Επειδή εν προκειμένω, ο αιτών ετέθη εις την διάθεσιν του Υπουργού διά της πρώτης των προσβαλλομένων πράξεων, ήτις ούτε ειδικήν αιτιολογίαν περιέχει, ούτε καθορίζει τους λόγους, δι' ους ο αιτών έμελλε να παραπεμφθή εις την διαδικασίαν της αργίας ή της διαθεσιμότητος, ήτις και πράγματι εν προκειμένω
15 δεν επηκολούθησεν. Υπό τοιούτους όρους, η αφαιρέσις της ενεργού ασκήσεως των καθηκόντων του υπαλλήλου διά της θέσεως αυτού εις την διάθεσιν του Υπουργού 'μέχρι νεωτέρας διαταγής', υπήρξε παράνομος, διό και η πρώτη των προσβαλλομένων πράξεων δέον ν' ακυρωθή διά τον βασιμίως προτεινόμενον κατ' αυτής λόγον ακυρώσεως.
20

Επειδή, ακύρου ούσης της εις την διάθεσιν του Υπουργού θέσεως του αιτούντος, παράνομος υπήρξε και η ανάθεσις των καθηκόντων αυτού εις έτερον υπάλληλον, η γενομένη διά της δευτέρας των προσβαλλομένων πράξεων, ήτις δέον επίσης ν' ακυρωθή διά τον λόγον τούτον."
25

Από τα πιο πάνω προκύπτει ότι η έμπρακτη άσκηση των καθηκόντων λειτουργήματος από τον υπάλληλο συνιστά κεκτημένο δικαίωμα και παράνομη αφαίρεση ή περιορισμός αυτού αποτελεί προσβολή κεκτημένου δικαιώματος και προσβολή του ηθικού συμφέροντος του υπαλλήλου.
30

Ο Κύριος νομοθέτης πρόσφατα ενσωμάτωσε το δικαίωμα αυτό στον περί Δημόσιας Υπηρεσίας Νόμο του 1990 (Αρ. 1/90).
35

Το Άρθρο 60(3) έχει:-

40 "(3) Τα καθήκοντα δημόσιου υπαλλήλου είναι τα συνηθισμένα καθήκοντα της θέσης του, όπως εκτίθενται στο οικείο σχέδιο υπηρεσίας, καθώς και οποιαδήποτε άλλα συναφή καθήκοντα που δυνατόν να ανατεθούν σ' αυτόν.

Ο υπάλληλος έχει δικαίωμα να εκτελεί τα καθήκοντά του."

Ο αιτητής έχει έννομο συμφέρον.

Ο δικηγόρος του Συμβουλίου ισχυρίστηκε ότι η προσβαλλόμενη απόφαση δεν είναι εκτελεστή, αλλά εσωτερικό διοικητικό μέτρο και δεν υπόκειται στο ένδικο μέσο της ακυρώσεως.

5

Διοικητική πράξη ή απόφαση είναι εκτελεστή, αν κάμνει γνωστή τη βούληση της Διοίκησης για ένα θέμα, παράγει έννομο αποτέλεσμα έναντι του διοικουμένου και συνεπάγεται την άμεση εκτέλεσή της. Το κύριο στοιχείο της έννοιας της εκτελεστής διοικητικής πράξης είναι η άμεση παραγωγή εννόμου αποτελέσματος, που συνίσταται στη δημιουργία, τροποποίηση, ή κατάλυση νομικής κατάστασης, δηλαδή δικαιωμάτων και υποχρεώσεων διοικητικού χαρακτήρα του διοικουμένου - (βλ., μεταξύ άλλων, *Nicos Kolokassides and The Republic of Cyprus Through The Minister of Finance* (1965) 3 C.L.R. 542).

10

15

Στα Πορίσματα Νομολογίας, (ανωτέρω), στις σελ. 236-237 διαβάζουμε:-

20

"Εις προσβολήν δι' αιτήσεως ακυρώσεως δεν υπόκειται οιαδήποτε πράξις απορρέουσα εκ διοικητικού οργάνου, δρώντος ως τοιούτου, αλλά μόνον αι εκτελεσταί πράξεις, τουτέστιν εκείναι δι' ων δηλούνται βούλησις διοικητικού οργάνου, αποσκοπούσα εις την παραγωγήν εννόμου αποτελέσματος έναντι των διοικουμένων και συνεπαγομένη την άμεσον εκτέλεσιν αυτής διά της διοικητικής οδού."

25

Στη σελ. 238 διαβάζουμε:-

30

"ββ'. Διοικητικά μέτρα εσωτερική φύσεως. Πάσαι αι πράξεις αι αποτελούσαι διοικητικά μέτρα εσωτερικής φύσεως στερούνται εκτελεστού χαρακτήρος και απαραδέκτως προσβάλλονται δι' αιτήσεως ακυρώσεως: 742 (29), 1461 (57). Τοιαύται είναι αι πράξεις αι αναγόμεναι εις την εσωτερικήν λειτουργίαν της Διοικήσεως και ουδεμίαν αμέσως επιφέρουσαι τροποποίησιν εις τας υποχρεώσεις και τα δικαιώματα των διοικουμένων."

35

(Βλ. *Michael Yiorkas and The Republic (Director, Personnel Department)* 5 R.S.C.C. 56· *Chrystalla Yiallourou v. Republic (Minister of Interior and Another)* (1976) 3 C.L.R. 214· *Costea v. Republic* (1983) 3 C.L.R. 115· *Kyriakidou v. Republic* (1984) 3 C.L.R. 122.)

40

5 Με την προσβαλλόμενη απόφαση αφαιρέθηκε από τον αιτητή το δικαίωμα μετάβασης στο γραφείο του - τόπο εργασίας - και το κεκτημένο δικαίωμα εκτέλεσης των καθηκόντων της θέσης, όπως αναφέρονται γενικά στο Άρθρο 15 του Νόμου και καθορίστηκαν με την απόφαση του Συμβουλίου, ημερομηνίας 31 Οκτωβρίου, 1977.

Η προσβαλλόμενη απόφαση έχει όλα τα στοιχεία της εκτελεστής διοικητικής πράξης και δεν είναι εσωτερικό διοικητικό μέτρο.

10 Η προσφυγή είναι παραδεκτή, επειδή η προσβαλλόμενη απόφαση έχει εκτελεστό χαρακτήρα, προσβάλλει το ηθικό συμφέρο του αιτητή και θίγει το έννομο συμφέρον του.

15 Ο δικηγόρος του αιτητή υπόβαλε ότι η κρινόμενη απόφαση είναι τιμωρητικού χαρακτήρα και ότι στη διαδικασία της λήψης της παραβιάστηκε το δικαίωμα ακρόασης και άμυνας του αιτητή.

20 Αναφορικά με το δικαίωμα ακρόασης, το Δικαστήριο τούτο στην απόφαση *Χριστόφης Ιωάννου ν. Κυπριακής Δημοκρατίας* (1990) 3 Α.Α.Δ. 299 είπε στις σελ.305 και 306:-

25 "Το δικαίωμα ακρόασης είναι ένα από τα βασικά δικαιώματα των Κανόνων της φυσικής δικαιοσύνης. Όπως χαρακτηριστικά αναφέρθηκε στην υπόθεση *R. v. University of Cambridge* [1723] 1 Str. 557, η ιστορία του αρχίζει από τον κήρτο της Εδέμ. Ο Θεός δεν επέβαλε ποινή στον Αδάμ πριν ακούσει την υπεράσπισή του. Του φώναξε 'Αδάμ, πού είσαι; Δεν έφαγες από το δένδρο που διάταξα ότι δεν έπρεπε να φας;'. Την ίδια ερώτηση υπόβαλε και στην Εύα.

30 Το δικαίωμα υπεράσπισης και ακρόασης επιβάλλεται σε όλες τις περιπτώσεις που ο πολίτης κρίνεται για υπαίτια πράξη, σε όλες τις πειθαρχικές διαδικασίες ή όπου θα του επιβληθεί κύρωση - (*Andreas A. Marcoullides and The Republic (Public Service Commission)*, 3 R.S.C.C. 30· *Nicolaos D. Haros and The Republic (Minister of The Interior)* 4 R.S.C.C. 39· *Maro N. Pantelidou and The Republic (Public Service Commission)*, 4 R.S.C.C. 100· *Christodoulos Fisentzides v. Republic (Public Service Commission)* (1971) 3 C.L.R. 80· *Republic (Public Service Commission) v. Lefkos Georghiades* (1972) 3 C.L.R. 594· *Kypros Kyprianou v. Public Service Commission* (1973) 3 C.L.R. 206· *Iordanis Iordanous v. Republic (Public Service Commission)* (1974) 3 C.L.R. 194· *Orphanou v. Registrar Co-operative Societies* (1985) 3 C.L.R. 1022). Το δικαίωμα ακρόα-

σης είναι δικαίωμα κάθε κρινόμενου προσώπου. Κρινόμενο πρόσωπο είναι εκείνο που του αποδίδεται κάποια υπαίτια συμπεριφορά - (*Kazamias v. Republic* (1982) 3 C.L.R. 239· *Zavros v. District Officer Paphos* (1986) 3 C.L.R. 44· *Νικόλας Μελέτης ν. Κυπριακής Δημοκρατίας* (1989) 3(B) Α.Α.Δ. 347).

5

Το δικαίωμα του διοικουμένου να τύχει ακρόασης στη διαδικασία έκδοσης της πράξης που τον απειλεί είναι δικαίωμα δημοσίου δικαίου."

10

Στην Υπόθεση Αρ. 3232/1972 - Αποφάσεις Συμβουλίου Επικρατείας - 1972 Ε', στις σελ. 4667-4668 ειπώθηκε:-

"Επειδή οσάκις η αιτιολογία της επιβολής του δυσμενούς διά τον υπάλληλον διοικητικού μέτρου της θέσεως αυτού εις διαθεσιμότητα αναφέρεται εις υπαιτίους ενεργείας ή παραλείψεις του, εμπιπτούσας εις τινά των εν τη ως άνω διατάξει προβλεπομένων περιπτώσεων, δέον όπως της εκδόσεως της σχετικής διοικητικής πράξεως προηγείται ειδοποίησις ή κλήσις του υπαλλήλου προς παροχήν εξηγήσεων επί των αποδιδομένων αυτώ αιτιάσεων, συμφώνως προς γενικήν αρχήν του διοικητικού δικαίου, επιβάλλουσας, κατ' αρχήν, την ακρόασιν των διοικουμένων προ της εκδόσεως διοικητικής πράξεως εκ λόγων στηριζομένων εις προσωπικάς κατ' αυτών αιτιάσεις, βλαπτικής δε διά τα ατομικά αυτών συμφέροντα, καθ' όσον ούτε εκ των διατάξεων του Α.Ν. 65/1967 προκύπτει ότι ο νομοθέτης ηθέλησε ν' αποκλείση την εν προκειμένω εφαρμογήν της γενικής ταύτης αρχής, ούτε το δημόσιον συμφέρον παραβλάπτεται εκ της εφαρμογής της, αλλ' αντιθέτως η ρηθείσα αρχή συμβάλλει το μεν εις την υπό της Διοικήσεως διαπίστωσιν της ακριβείας των σχετικών πραγματικών περιστατικών, το δε εις τον σχηματισμόν αντικειμενικής κρίσεως περί της σκοπιμότητος της θέσεως του υπαλλήλου εις κατάστασιν διαθεσιμότητος. Εξ άλλου, η παράλειψις της προηγουμένης ειδοποιήσεως ή κλήσεως προς παροχήν εξηγήσεων καλύπτεται, εκ της ενδεχομένης παροχής υπό του ενδιαφερομένου τοιούτων εξηγήσεων προς το αρμόδιον προς επιβολήν του διοικητικού μέτρου οργάνου."

15

20

25

30

35

Από τα πρακτικά της 14ης Ιουλίου, 1990, προκύπτει ότι το Συμβούλιο σκόπευε να επιβάλει κύρωση - ποινή στον αιτητή. Ύστερα όμως από τη λήψη των νομικών συμβουλών, ότι δεν έχει εξουσία - νομοθετική ή κανονιστική - λήψεως πειθαρχικών μέτρων και επιβολής πειθαρχικής κύρωσης, το Συμβούλιο περιορίστηκε στη λήψη της προσβαλλόμενης απόφασης για τη διευκόλυνση των

40

ερευνών της Αστυνομίας και του Γενικού Ελεγκτή.

5 Η κρινόμενη απόφαση δεν είναι πειθαρχική ποινή, δεν είναι τιμωρία. Το δικαίωμα ακρόασης δεν έχει εφαρμογή σε περιπτώσεις όπως η παρούσα.

10 Εν πάση περιπτώσει, όμως, στις 14 Ιουνίου, 1990, δόθηκε στον αιτητή η ευκαιρία να θέσει ενώπιον του Συμβουλίου όλη την υπόθεσή του, τα πραγματικά γεγονότα, το ελατήριό του και τα δικαιολογητικά του. Η δήλωση του αιτητή καταλαμβάνει αρκετές σελίδες των πρακτικών.

15 Ο λόγος ακυρώσεως - ότι παραβιάστηκε η αρχή της φυσικής δικαιοσύνης και το δικαίωμα ακρόασης του αιτητή και παροχής εξηγήσεων από μέρους του - απορρίπτεται.

20 Η αρχή "nullum crimen nulla poena sine lege" ("ούτε έγκλημα, ούτε ποινή χωρίς νόμο") είναι εμπεδωμένη στην Κυπριακή έννομη τάξη. Η τυποποίηση του ποινικού φαινομένου, που διατυπώνεται στην πιο πάνω φράση, αποτελεί ιστορική κατάκτηση των λαών στον αγώνα τους για περισσότερη ελευθερία και εξασφάλιση απέναντι στην αυθαιρεσία των κυβερνώντων. Κατοχυρώθηκε από το Άρθρο 12.1 του Συντάγματος, που προβλέπει:-

25 "1. Ουδείς κηρύσσεται ένοχος οιοδήποτε αδικήματος λόγω πράξεως ή παραλείψεως μη συνιστώσης αδίκημα συμφώνως τω νόμω τω ισχύοντι κατά τον χρόνον της τελέσεως αυτής και εις ουδένα επιβάλλεται δι' αδικημά τι ποινή βαρύτερα της ρητώς προβλεπομένης υπό του κατά τον χρόνον της
30 τελέσεως ισχύοντος νόμου."

35 Οι δικηγόροι των μερών επιχειρηματολόγησαν και παράθεσαν διάφορες τοπικές και διεθνείς αυθεντίες, ιδιαίτερα της Επιτροπής Ανθρωπίνων Δικαιωμάτων και του Δικαστηρίου του Συμβουλίου της Ευρώπης, αναφορικά με το ζήτημα αν οι πράξεις του αιτητή, με βάση τα Άρθρα 15 και 17 του Συντάγματος, σε συνάρτηση με το Άρθρο 136 του Ποινικού Κώδικα, συνιστούν ποινικό αδίκημα.

40 Ο Βοηθός Γενικός Εισαγγελέας είχε εκφράσει γραπτά τη γνώμη του, ότι το Άρθρο 15 του Συντάγματος, που διασφαλίζει την ιδιωτική ζωή κάθε προσώπου, και το Άρθρο 17, που διασφαλίζει το δικαίωμα του απόρρητου της επικοινωνίας, τα οποία ενεργούν erga omnes - (δηλαδή δεσμεύουν, όχι μόνο το Κράτος, αλλά και τους

ιδιώτες - *Police v. Georghiades* (1983) 2 C.L.R. 33) - σε συνάρτηση με τις πρόνοιες του Αρθρου 136 του Ποινικού Κώδικα, δημιουργούν ποινικό αδίκημα. Στην παράγραφο 9 της επιστολής του, ημερομηνίας 20 Ιουνίου, 1990, με πολλή προσοχή έγραψε:-

5

"Φυσικά τον τελικό λόγο ως προς το κατά πόσο μια συγκεκριμένη πράξη είναι ή όχι ποινικό αδίκημα τον έχει το δικαστήριο ενώπιον του οποίου θα αχθεί ενδεχομένως η υπόθεση· σίγουρα όμως όχι άλλο άτομο ή οργανισμός."

10

Αντίθετη σκέψη ανάπτυξαν οι δικηγόροι του αιτητή και του Συμβουλίου.

Το ζήτημα είναι πολύ ενδιαφέρον, αλλά το Δικαστήριο θεωρεί ότι η λύση του, στην παρούσα υπόθεση, δεν ασκεί επιρροή στην κρίση για τη νομιμότητα της προσβαλλόμενης διοικητικής απόφασης. Ο αιτητής έχει διωχθεί ποινικά στην Υπόθεση Αρ. 20869/90, που καταχωρίστηκε στις 3 Ιουλίου, 1990. Αντιμετωπίζει σειρά κατηγοριών. Το Ποινικό Δικαστήριο και, πιθανόν, το Ανώτατο Δικαστήριο σε διαδικασία στην πιο πάνω ποινική υπόθεση, θα αποφασίσουν το εγείρομενο ζήτημα.

15

20

Ο δικηγόρος του αιτητή ισχυρίστηκε ότι το Συμβούλιο, στη λήψη της κρινόμενης απόφασης, επηρεάστηκε και έλαβε υπόψη του αλλότρια πράγματα, τα οποία δεν έπρεπε να λάβει - όπως η ειδησεογραφία και αρθρογραφία των μέσων μαζικής επικοινωνίας. Η απόφαση, κατά κάποιον τρόπο, αντανάκλωσε την καταδίκη από τα μέσα μαζικής επικοινωνίας. Αυτό είναι πλάνη περί τα πράγματα και παράβαση της αρχής της δικαίας μεταχείρισης.

25

30

Είναι γεγονός ότι δημιουργήθηκε σάλος και τα ζητήματα του Συμβουλίου, η "υποκλοπή" των τηλεφωνημάτων και η πιθανή διαπραξη ατασθαλιών οικονομικής φύσης, απασχόλησαν και τον τύπο και το ευρύ κοινό. Αναμφίβολα το Συμβούλιο, όπως φαίνεται από τα πρακτικά των Συνεδριάσεών του, ενεργούσε με γνώμονα τη μεγάλη του ευθύνη απέναντι στο κοινό. Ο σάλος από τα δημοσιεύματα δημιούργησε πρόσθετη πίεση. Αυτό είναι έκδηλο στα πρακτικά της Συνεδρίας της 14ης Ιουνίου, 1990, και στο περιεχόμενο της Ανακοίνωσης που εκδόθηκε. Στις 21 Ιουνίου, 1990, η σκέψη του Συμβουλίου ήταν η διευκόλυνση των ανακρίσεων με βάση τα νέα στοιχεία, στα οποία έχει γίνει αναφορά πιο πάνω.

35

40

Ο ισχυρισμός για πλάνη περί τα πράγματα και μη δίκαιη μεταχείριση, λόγω των δημοσιευμάτων του τύπου και των τηλεο-

πτικών μέσων, δεν ευσταθεί.

5 Ο δικηγόρος του αιτητή ισχυρίστηκε ότι η προσβάλλομενη απόφαση λήφθηκε για εξυπηρέτηση αλλότριου σκοπού και τούτο συνιστά κατάχρηση εξουσίας και λόγο ακυρότητας.

10 Στην Υπόθεση *Armonia Estates Ltd. και Άλλη ν. Κυπριακής Δημοκρατίας* (1989) 3(Γ) Α.Α.Δ. 1127, ειπώθηκε στις σελ.: 1137-1138:-

10 "Υπέρβαση και κατάχρηση εξουσίας αναφέρονται ρητά στην παράγραφο 1 του Άρθρου 146 του Συντάγματος ως λόγοι ακυρώσεως. Η κατάχρηση εξουσίας είναι δημιούργημα της Γαλλικής Νομολογίας, στην οποία ονομάζεται 'Detournement de Pouvoir' 15 ('Διαστροφή ή Εκτροπή της Εξουσίας'). Κατάχρηση εξουσίας υπάρχει όταν η Διοίκηση στην άσκηση δημόσιας διακριτικής εξουσίας παραβαίνει το σκοπό του γράμματος και πνεύματος του νόμου. Η κρινόμενη διοικητική πράξη πρέπει να είναι κατά 20 τα άλλα νόμιμη, αλλά να έχει εκδοθεί για καταχρηστικό λόγο και σκοπό, σκοπό κατάδηλα διαφορετικό από εκείνο που ο νομοθέτης θέλησε, έξω δηλαδή από τα τελεολογικά όρια του Νόμου.

25 Στην περίπτωση που επιτυγχάνεται το αποτέλεσμα που θέλει ο νόμος, αλλά και άλλος σκοπός με την ίδια πράξη, εξετάζεται από το Δικαστήριο ποίο αποτέλεσμα ή σκοπός υπερέχει σε σπουδαιότητα στη συγκεκριμένη πράξη. Αν υπερέχει ο πραγματοποιούμενος άνομος σκοπός, η πράξη ακυρώνεται για 30 κατάχρηση εξουσίας. Σκοπός που έχει σχέση με την εξυπηρέτηση δημόσιου συμφέροντος, είναι όμως άλλος από εκείνο που καθορίζουν οι νομοθετικές διατάξεις που επιτρέπουν την έκδοση της πράξης, στοιχειοθετεί κατάχρηση εξουσίας. Ο αιτητής έχει το βάρος της απόδειξης ότι η Διοίκηση ενήργησε με υπέρβαση ή 35 κατάχρηση εξουσίας. (*Themis Koukoullis and 3 Others and The Republic (Public Service Commission)* 3 R.S.C.C. 134, σελ. 136· *Renos Kyriakides v. Republic (Ministry of Education and/or Director of Higher and Secondary Education)* (1976) 3 C.L.R. 364, σελ. 376, 379.)

40 Στην υπόθεση *Christodoulos Nissis (No. 2) v. Republic (Public Service Commission)* (1967) 3 C.L.R. 671 (Ολομέλειας), στη σελ. 675 αναφέρεται:-

"We take the view that abuse or excess of powers is a generic reason enabling a Court exercising revisional jurisdiction,

under Article 146, to annul an administrative act or decision, but the existence of abuse of powers, or of excess of powers, of a particular nature has to be established to the satisfaction of the trial Court; and the onus always rests, in each case, on the Applicant.”

5

Η απόδειξη μπορεί να προέρχεται, είτε από τα στοιχεία της ίδιας της προσβαλλόμενης πράξης, είτε από τα στοιχεία του φακέλου της Διοίκησης, είτε από στοιχεία που παρουσιάζει στο Δικαστήριο ο αιτητής, ο οποίος πρέπει να αναφέρει συγκεκριμένα και ρητά τα στοιχεία που συνιστούν την κατάχρηση εξουσίας.

10

Αναφορικά με τον τρόπο αναζήτησης από το Δικαστήριο του καταχρηστικού σκοπού διατυπώθηκαν δύο βασικές θεωρίες και αντιλήψεις - η υποκειμενική, που ανατρέχει στο κίνητρο του διοικητικού οργάνου και η αντικειμενική, που αρκείται στο αποτέλεσμα της πράξης. Το αντικειμενικό αποτέλεσμα δεν είναι ανάγκη να επέλθει στο χρόνο της έκδοσης της πράξης ή της διοικητικής δίκης, αρκεί το χρόνο της έκδοσης της πράξης να είναι προβλεπτό με βεβαιότητα. (Βλ. Τσάτσου 'Η Αίτησις Ακυρώσεως Ενώπιον του Συμβουλίου της Επικρατείας', Έκδοση Τρίτη, σελ. 326-336· Στασινοπούλου 'Δίκαιον των Διοικητικών Πράξεων', σελ. 354· Οικονόμου 'Ο Δικαστικός Έλεγχος της Διακριτικής Εξουσίας', σελ. 205 και επέκεινα· Σπηλιωτοπούλου 'Έγχειρίδιον Διοικητικού Δικαίου', σελ. 424-425.)

15

20

25

Στην Κύπρο έγινε χρήση και της υποκειμενικής και της αντικειμενικής θεώρησης." - (βλ. *Tatianos Georghiou and 1. The Electricity Authority of Cyprus, 2. The Republic of Cyprus, through the Public Service Commission (An Independent Body)* (1965) 3 C.L.R. 177.)

30

Είναι φανερό ότι το Συμβούλιο πήρε την προσβαλλόμενη απόφαση για την εξυπηρέτηση του συγκεκριμένου σκοπού - τη διευκόλυνση των ανακρίσεων. Ο σκοπός που αναφέρεται στην απόφαση ήταν ο πρωταρχικός και όχι επικουρικός.

35

Κατάχρηση εξουσίας δεν έχει αποδειχτεί.

Ο δικηγόρος του αιτητή ισχυρίστηκε ότι το Συμβούλιο άσκησε δέσμια εξουσία, με συμμόρφωση σε επιταγή - γνωμοδότηση του Γενικού Εισαγγελέα. Επιχειρηματολόγησε ότι η γνώμη του Γενικού Εισαγγελέα είναι μια απλή γνωμοδότηση, ότι οι γνωμοδοτήσεις δεν είναι δεσμευτικές και παράθεσε αποσπάσματα από τις Αποφάσεις του Ανωτάτου Δικαστηρίου στην *Tasmi Trading Co. Ltd. v. The*

40

Republic of Cyprus (1988) 3(B) C.L.R. 782· στην *Αιμίλιος Έλληνας & Σία Ατδ. ν. Υπουργείου Οικονομικών και Άλλο* (1990) 3 Α.Α.Δ. 181· και στην *Φώτος Φωτιάδης και Άλλοι ν. Θεατρικού Οργανισμού Κύπρου και Άλλων* (1990) 3 Α.Α.Δ. 2079.

5

Υποστήριξε ότι η γνωμοδότηση έχει συμβουλευτικό και όχι δεσμευτικό χαρακτήρα και η τυχόν ασυμφωνία της επιχειρούμενης πράξης με τη γνωμοδότηση δημιουργεί απλώς υποχρέωση για αιτιολογία.

10

Ο δικηγόρος του Συμβουλίου επανάλαβε την άποψη που έγραψε στις γραπτές του γνωμοδοτήσεις - ότι η γνωμάτευση του Γενικού Εισαγγελέα δεν είναι δεσμευτική και ότι, τόσον τα όργανα του Κράτους, όσο και οι οργανισμοί δημοσίου δικαίου, οι οποίοι εξαρτούνται και/ή συναρτούνται από την Πολιτεία, έχουν το δικαίωμα, όχι μόνο να διαφωνήσουν με αυτή, αλλά και να καταφύγουν σε άλλο νομικό σύμβουλο. Παράθεσε για υποστήριξη τις υποθέσεις *Pieri v. Republic* (1979) 3 C.L.R. 91 και *Republic v. Droushiotis and Others* (1981) 3 C.L.R. 623.

15

Ο Βοηθός Γενικός Εισαγγελέας στην επιστολή του, ημερομηνίας 20 Ιουνίου, 1990, (βλ. πιο πάνω), έχει ολότελα διαφορετική θέση, βασισμένη στο Άρθρο 113 του Συντάγματος.

20

Είναι βασική αρχή ότι το Δικαστήριο δεν δεσμεύεται από κοινές δηλώσεις ή σύμπτωση απόψεων των δικηγόρων επί νομικών θεμάτων. Το Δικαστήριο δεν διαφωνεί με τις Αποφάσεις που παρατέθηκαν αναφορικά με τις γνωμοδοτήσεις γενικά. Η περίπτωση του Γενικού Εισαγγελέα, όταν ενεργεί μέσα στη σφαίρα των δικαιωμάτων και καθηκόντων του, κάτω από το Σύνταγμα, είναι πολύ διαφορετική.

25

Το Άρθρο 113 του Συντάγματος έχει:-

30

"1. Ο Γενικός Εισαγγελεύς της Δημοκρατίας, βοηθούμενος υπό του Βοηθού Γενικού Εισαγγελέως της Δημοκρατίας είναι ο Νομικός Σύμβουλος της Δημοκρατίας, του Προέδρου της Δημοκρατίας, του Αντιπροέδρου της Δημοκρατίας, του Υπουργικού Συμβουλίου και των Υπουργών, ασκεί δε πάσαν ετέραν εξουσίαν και εκτελεί πάσαν ετέραν υπηρεσίαν ή καθήκον καθοριζόμενον ή ανατιθέμενον εις αυτόν διά του Συντάγματος ή διά νόμου.

35

2. Ο Γενικός Εισαγγελεύς της Δημοκρατίας έχει εξουσίαν

κατά την κρίσιν αυτού προς το δημόσιον συμφέρον να κινηθεί, διεξάγεται, επιλαμβάνεται και συνεχίζεται ή διακόπτεται οιαδήποτε διαδικασία ή διατάσσει δίωξη καθ' οιουδήποτε προσώπου εν τη Δημοκρατία δι' οιουδήποτε αδίκημα. Η τοιαύτη εξουσία δύναται να ασκήται υπό του γενικού εισαγγελέως της Δημοκρατίας είτε αυτοπροσώπως είτε δι' υπαλλήλων υπαγομένων εις αυτόν ενεργούντων υπό και συμφώνως προς τας οδηγίας αυτού."

5

Ο θεσμός του Γενικού Εισαγγελέα στη Δημοκρατία της Κύπρου είναι ολότελα διαφορετικός από παρόμοιο θεσμό σε άλλες χώρες. Ο Γενικός Εισαγγελέας είναι ανεξάρτητος Αξιωματούχος της Δημοκρατίας, υπηρετεί με τους ίδιους όρους όπως οι Δικαστές του Ανωτάτου Δικαστηρίου και δεν είναι δυνατό να απολυθεί, εκτός μόνο με τους όρους και εγγυήσεις που απολύεται Δικαστής του Ανωτάτου Δικαστηρίου. Η αντιμισθία του δεν υπόκειται στην ψήφο της Βουλής των Αντιπροσώπων και αποτελεί αυτόματη χρέωση του Πάγιου Ταμείου της Δημοκρατίας - (Άρθρο 112 του Συντάγματος).

10

15

Η άσκηση της εξουσίας του Γενικού Εισαγγελέα δεν υπόκειται, ούτε σε κοινοβουλευτικό, ούτε σε δικαστικό έλεγχο - (βλ. *The Republic and Charalambos Zacharia, Ypsonas* 2 R.S.C.C. 1· *Charilaos Xenophonos and The Republic (Minister of Interior)* 2 R.S.C.C. 89· *Police v. Athienitis* (1983) 2 C.L.R. 194· *Yiannakis P. Ellinas v. The Republic* (1989) 1 C.L.R. 17).

20

25

Ο Γενικός Εισαγγελέας είναι ο νομικός σύμβουλος της Δημοκρατίας. Έχει αποκλειστική αρμοδιότητα για τις ποινικές δίωξεις, χωρίς κανένα συνταγματικό περιορισμό, εκτός βέβαια της ποινικής δίωξης του Προέδρου ή του Αντιπροέδρου της Δημοκρατίας για έσχατη προδοσία, που μπορεί να ασκηθεί μόνο ύστερα από σχετικό ψήφισμα της Βουλής των Αντιπροσώπων, σύμφωνα με το Άρθρο 45.2 του Συντάγματος.

30

Ο Γενικός Εισαγγελέας της Δημοκρατίας ασκεί τις εξουσίες που του χορηγεί το Άρθρο 113.2 του Συντάγματος, σχετικά με τις ποινικές δίωξεις, "κατά την κρίσιν του και προς το δημόσιον συμφέρον". Κινεί, διεξάγει, επιλαμβάνεται, συνεχίζει ή διακόπτει οποιαδήποτε διαδικασία ή δίωξη εναντίον οποιουδήποτε προσώπου για οποιοδήποτε αδίκημα. Έχει ευθύνη να επιβλέπει την τήρηση του Νόμου. Ο Γενικός Εισαγγελέας, βοηθούμενος από το Βοηθό Γενικό Εισαγγελέα είναι *paris patriam*. Η εφαρμογή του Ποινικού Δικαίου και η προστασία των ανθρωπίνων δικαιωμάτων είναι μέσα στις αρμοδιότητες του Γενικού Εισαγγελέα της Δημοκρατίας.

35

40

5 Θέματα που αναφέρονται σε ποινικά αδικήματα, διερεύνηση διάπραξης τους και έναρξη ποινικής διαδικασίας είναι στην αποκλειστική δικαιοδοσία του. Οι οδηγίες του πάνω στα θέματα αυτά δεν μπορούν να θεωρηθούν ως μια απλή νομική γνωμοδότηση, την οποία οργανισμός δημοσίου δικαίου μπορεί να παραγνωρίσει με επιλογή διάφορης γνωμοδότησης από άλλο δικηγόρο.

10 Ο χειρισμός προσφυγής από ιδιώτη δικηγόρο από μέρους του Υπουργού Εσωτερικών - (*Pieri v. Republic* (ανωτέρω)) - δεν επηρεάζει σε οποιοδήποτε βαθμό τη συνταγματική θέση του Γενικού Εισαγγελέα, όπως αναπτύχθηκε πιο πάνω.

15 Το Συμβούλιο, στην παρούσα περίπτωση, ενήργησε για τη διευκόλυνση των αστυνομικών ερευνών για πιθανή διάπραξη ποινικού αδικήματος. Το Συμβούλιο ορθά ακολούθησε τη γνωμάτευση του Βοηθού Γενικού Εισαγγελέα. Στη λήψη της προσβαλλόμενης απόφασης άσκησε ελεύθερα τη διακριτική του ευχέρεια.

20 Τα πιο κάτω είναι αξιοσημείωτα αναφορικά με το δεύτερο σκέλος του σκοπού για τον οποίο λήφθηκε η προσβαλλόμενη απόφαση.

25 Ο Γενικός Ελεγκτής και ο Βοηθός Γενικός Ελεγκτής είναι ανεξάρτητοι Αξιωματούχοι της Δημοκρατίας. Διορίζονται από τον Αρχηγό της Πολιτείας και όχι από την Επιτροπή Δημόσιας Υπηρεσίας και διατηρούν το αξίωμά τους όπως οι Δικαστές του Ανωτάτου Δικαστηρίου. Η Ελεγκτική Υπηρεσία δεν υπάγεται σε οποιοδήποτε Υπουργείο.

30 Το Κεφάλαιο II του Μέρους VI - Άρθρα 115, 116 και 117 - του Συντάγματος αναφέρεται στο θεσμό του Γενικού Ελεγκτή και του Βοηθού Γενικού Ελεγκτή. Ο Γενικός Ελεγκτής είναι ο εξωτερικός ελεγκτής του Κράτους και διεξάγει εξωτερικό έλεγχο. Η έκταση του ελέγχου και η φύση του είναι πολύ μεγαλύτερη εκείνων του εσωτερικού ελέγχου. Ο έλεγχός του επεκτείνεται στο διαχειριστικό και διοικητικό έλεγχο, εκτός από τον τακτοποιητικό έλεγχο.

40 Η νομοθεσία, με την οποία ιδρύονται οργανισμοί δημοσίου δικαίου, προβλέπει έλεγχό τους από το Γενικό Ελεγκτή - (βλ. Άρθρο 31(2) του Νόμου). Ο έλεγχος είναι απαραίτητο στοιχείο στην κανονική λειτουργία των Κρατικών Υπηρεσιών και των οργανισμών δημοσίου δικαίου. Ο Αριστοτέλης στο βιβλίο του "Τα Πολιτικά" είπε:-

"Και προς αποφυγήν της καταχρήσεως των δημοσίων, να παραδίδονται ταύτα παρόντων πάντων των πολιτών και να κα-

τατίθενται αντίγραφα των πρωτοκόλλων της παραδόσεως εις τα αρχεία των φατριών και των λόγων και των φυλών."

Εκτός από τη νομική πλευρά του θέματος, το δημόσιο συμφέρο απαιτούσε πράγματι τη διεξαγωγή έρευνας σε τόσο ζωτικά θέματα, τα οποία αφορούν το κοινό, γενικά, και για τα οποία το ευρύ κοινό έχει και συμφέρο και ευαισθησία.

5

Από τη μαρτυρία του Βοηθού Γενικού Ελεγκτή, ο οποίος ηγήθηκε της ομάδας που ανάλαβε την έρευνα, είναι καθαρό ότι η απομάκρυνση από τον τόπο εργασίας του αιτητή και του Εκτελεστικού Μηχανικού, θα διευκόλυνε το έργο του. Ο Πρόεδρος του Συμβουλίου, πριν τη λήψη της προσβαλλόμενης απόφασης, συνομίλησε με το Γενικό Ελεγκτή σχετικά με την έρευνα και το Συμβούλιο έδωσε γραπτές οδηγίες στα μέλη του προσωπικού να δώσουν κάθε βοήθεια στην ομάδα του Βοηθού Γενικού Ελεγκτή για την έρευνα.

10

15

Η αιτιολογία της προσβαλλόμενης απόφασης εκφράζεται με σαφήνεια και επάρκεια στην προσβαλλόμενη απόφαση και περιέχεται σε μεγάλη έκταση στο διοικητικό φάκελο και τα πρακτικά του Συμβουλίου.

20

Ο τελευταίος λόγος ακυρότητας, είναι ότι το Συμβούλιο δεν είχε εξουσία και/ή αρμοδιότητα να λάβει την προσβαλλόμενη απόφαση.

25

Η πλευρά του αιτητή υπόβαλε ότι δεν υπάρχει νομοθετική εξουσιοδότηση στο Συμβούλιο να αποκλείει την προσέλευση του αιτητή στον τόπο εργασίας του και την εκτέλεση των καθηκόντων του.

Η πλευρά του Συμβουλίου υποστήριξε ότι τα Άρθρα 19 και 29 του περί Ερμηνείας Νόμου, Κεφ. 1, σε συνδυασμό με το Άρθρο 15 του Νόμου, που προβλέπει για "διορισμό", απονέμουν εξουσία στο Συμβούλιο να λάβει απόφαση όπως η προσβαλλόμενη.

30

Το Άρθρο 19 του περί Ερμηνείας Νόμου, Κεφ. 1, έχει:-

35

"19. Where any Law confers upon any person or public authority power to make appointments to any office or place the power shall be construed as including the power to determine any such appointment and to suspend any person appointed, and to re-appoint or reinstate him, and to appoint another person temporarily in the place of any person so suspended, and to appoint another person to fill any vacancy in the office or place arising from any other cause:

40

5 Provided that where the power of the person or public authority to make any such appointment is only exercisable upon the recommendation or subject to the approval, consent or concurrence of some other person or authority the power of determination or suspension shall, unless the contrary intention appears, only be exercisable upon the recommendation or subject to the approval, consent or concurrence of that other person or authority."

10 Η ερμηνεία και εφαρμογή του Άρθρου 19 του Κεφ. 1 απασχόλησε το Δικαστήριο στις υποθέσεις *Veis and Others v. Republic* (1979) 3 C.L.R. 390 και *Azinas v. Republic* (1980) 3 C.L.R. 510.

15 Στην υπόθεση *Azinas*, στη σελ. 523 ειπώθηκε:-

20 "I find that the Governor being the person vested with the power to appoint a Registrar of Co-operative Societies falls within the definition of a person under section 19 of Cap. 1, in the absence of any provision to the contrary. I, therefore, find that there was power in the Council of Ministers to place the applicant under 'διαθεσιμότητα' which has been interpreted as interdiction, which, in any event, is within the spirit and the meaning of the word 'suspension' appearing in section 19."

25 "Διαθεσιμότητα" και "αργία - δυνητική αργία", όπως αναφέρονται στην Ελλαδική νομική τάξη, έχουν διάφορο νόημα και περιεχόμενο από τον όρο "διαθεσιμότητα" που χρησιμοποιεί ο Κύπριος νομοθέτης.

30 Το Συμβούλιο δεν επέβαλε, ούτε διαθεσιμότητα, ούτε αργία.

35 Ο περί Ερμηνείας Νόμος είναι γραμμένος στα Αγγλικά και θα ερμηνευτεί στη γλώσσα που ο νομοθέτης έχει εκφράσει τη βούληση και την πρόθεσή του.

40 "Suspend", στο κείμενο του Άρθρου 19, σημαίνει προσωρινή διακοπή. Στην Αγγλία, αρχικά, "suspend" εχρησιμοποιείτο για την απαγόρευση δικηγόρου ή εκκλησιαστικού προσώπου από την άσκηση των καθηκόντων της θέσης τους για σύντομο χρόνο. "Suspension" ήταν εκκλησιαστικό επιτίμιο περιορισμένης χρονικής διάρκειας, είτε ab officio μόνο, είτε ab officio et a beneficio. Στην πρώτη περίπτωση ήταν απαγόρευση εκτέλεσης των καθηκόντων για περιορισμένη χρονική περίοδο. Στη δεύτερη περίπτωση περιλάμβανε τη στέρηση της απόλαυσης των κερδών του μετοχίου.

Η λέξη "suspend" στο Άρθρο 19 του περί Ερμηνείας Νόμου έχει τη μεταφορική αυτή σημασία που καθιερώθηκε και όχι την κυριολεκτική έννοια του "αναρτώ, κρεμμώ". "Το suspend" είναι γενικός όρος, που σημαίνει προσωρινή διακοπή για καθορισμένη περίοδο από την άσκηση της εκτέλεσης των καθηκόντων της θέσης με, ή χωρίς όρους, αναφορικά με τη στέρηση των ωφελημάτων της θέσης. Η διαθεσιμότητα, που προβλέπεται στον περί Δημόσιας Υπηρεσίας Νόμο ή και σε άλλους Νόμους ή Κανονισμούς, είναι είδος τους γένους "suspension".

5

Η αναστολή εκτέλεσης των καθηκόντων υπαλλήλου για σύντομη περίοδο, που δικαιολογείται με το δημόσιο συμφέρο, αποτελεί είδος του "suspension" και είναι επιτρεπτή. Η νομιμότητα της και το προβαλλόμενο δημόσιο συμφέρο, που είναι όρος γενικός και αόριστος, υπόκεινται στον αναθεωρητικό έλεγχο του Ανωτάτου Δικαστηρίου, κάτω από το Άρθρο 146 του Συντάγματος.

10

15

Η απόφαση "to suspend" χρειάζεται τους ίδιους εξωτερικούς τύπους, που προβλέπονται στη Νομοθεσία για το διορισμό, εκτός αν Νόμος ορίζει διαφορετικά.

20

Με βάση τα πιο πάνω, το Άρθρο 15 του Νόμου, που προνοεί για εξουσία διορισμού, σε συνδυασμό με το Άρθρο 19 του περί Ερμηνείας Νόμου, Κεφ. 1, που προνοεί για εξουσία "to suspend any person appointed", απονέμει εξουσία στο Συμβούλιο να λάβει την προσβαλλόμενη απόφαση. Πρόσθετα, σύμφωνα με τις γενικές αρχές του Διοικητικού Δικαίου, η προϊστάμενη αρχή, χωρίς Νόμο, μπορεί να απομακρύνει προσωρινά υπάλληλο από την άσκηση των καθηκόντων του, εφόσον από την παραμονή του προκύπτει σοβαρή απειλή κατά δημοσίου συμφέροντος που βρίσκεται κάτω από την επιμέλειά του - (Απόφαση Αρ. 881/52 - Αποφάσεις Συμβουλίου Επικρατείας - 1952· Πορίσματα Νομολογίας του Συμβουλίου της Επικρατείας, 1929-1959, σελ. 342-343).

25

30

Το μέτρο αυτό πρέπει να έχει προσωρινό χαρακτήρα και να στηρίζεται σε ειδική αιτιολογία.

35

Η απόφαση που προσβάλλεται καθόρισε περιορισμένη και τακτική προθεσμία, με τη ρήτρα της επανεξέτασης του θέματος, ανάλογα με την πρόοδο των ερευνών. Έχει ειδική αιτιολογία. Η διευκόλυνση των ερευνών είναι προς το δημόσιο συμφέρο και το υπηρεσιακό συμφέρο των υπαλλήλων του Συμβουλίου, γενικά.

40

Η αστυνομική έρευνα, αναφορικά με τις μαγνητοταινίες συ-

μπληρώθηκε στις 2 Ιουλίου, 1990.

5 Η ομάδα που ανάλαβε την έρευνα για το Γενικό Ελεγκτή, σύμφωνα με τη μαρτυρία του Βοηθού Γενικού Ελεγκτή, ετοίμασε έκθεση στις 28 Ιουλίου, 1990, αλλά όμως δεν συμπλήρωσε το έργο της και ζήτησε διευκολύνσεις, που ανατέθηκαν στην Αστυνομία. Πληροφόρησε το Συμβούλιο με επιστολή ημερομηνίας 1ης Αυγούστου, 1990, που λήφθηκε στις 6 Αυγούστου, 1990, για την ετοιμασία της έκθεσης, αλλά δεν έδωσε την έκθεσή της. Ως εκ τούτου είναι αμφιλεγόμενο εάν η έρευνα από το Γενικό Ελεγκτή συμπληρώθηκε.

15 Το Δικαστήριο περιορίζει την έρευνά του στη νομιμότητα της απόφασης που λήφθηκε την 21η Ιουνίου, 1990. Αν ο σκοπός της απόφασης επιτεύχθηκε, αν ο χρόνος της διάρκειας έπρεπε να περιοριστεί, ή να επεκταθεί με νεώτερη απόφαση, είναι έξω από τη δικαστική έρευνα στην παρούσα προσφυγή.

20 Για τους πιο πάνω λόγους η προσφυγή αποτυγχάνει. Η προβαλλόμενη απόφαση επικυρώνεται.

Καμιά διαταγή για έξοδα.

Η προσφυγή απορρίπτεται χωρίς έξοδα.